

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 22. 5. 2024

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0108/SO/2024

Programová služba: RTVS 24

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska

Číslo autorizácie vysielania: AT/24

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 1 zloženom z predsedníčky senátu doc. PhDr. Anikó Dušíkovej, CSc. a členov senátu Ivana Bindasa a PhDr. Marty Danielovej postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnety na preverenie evidované pod č. 0108/SO/2024 smerujúce voči vysielaniu programovej služby RTVS 24 vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska a uznala podnety na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnené**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľov podnetov na preverenie o výsledku preverenia podnetov.

T: 3. 6. 2024

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 22. 5. 2024

Podnet na preverenie č. 0108/SO/2024 zaevidovaný dňa 15. a 28. 3. 2024
Podávateľ: fyzická osoba (2)
Predmet podnetu: Ako ďalej, RTVS?
Deň a čas vysielania: 14. 3. 2024 20:20 hod.

Programová služba: RTVS 24
Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska
Číslo autorizácie: AT/24

Dátum: 15. 5. 2024

OBSAH PODNETU:

1) „Podávam podnet na RTVS za neobjektívitu. V relácii nebola zaistená rovnosť, lebo na strane obhajoby RTVS boli tri osoby a oponenti boli dvaja. Moderátorka bola jednostranná, jednoznačne na strane svojho riaditeľa. Neskákala mu do reči (ani pani poslankyni), pravdepodobne boli na priebehu relácie dohodnutí, lebo pani poslankyňa akoby uvádzala jednotlivé dokrútky. Všetky dokrútky boli tendenčné, len na strane RTVS. Žiaden oponentný. Skákanie do reči predkladateľovi so snahou vynútiť si svoju želanú odpoveď od moderátorky bolo až trápne. Ako riaditeľ priznal, finančne motivoval moderátorku pred reláciou. RTVS ako už mnohokrát nenaplnila požiadavky nestrannosti a objektivity.“

2) „Vo viacerých spravodajských a publicistických reláciách RTVS, vysielací čas ktorých je majetkom všetkých daňových poplatníkov a v širšom zmysle občanov SR, vzhľadom na nové financovanie RTVS, boli zverejnené stanoviská, hlavne generálneho riaditeľa RTVS a jeho podporovateľov, bez vyjadrenia kompetentného stanoviska predkladateľa nového zákona o RTVS/STaR zo strany zákonného predkladateľa - t.j. Ministerstvo kultúry SR, respektíve vlády SR...“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 25 Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný (...)

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Hostami relácie *Ako ďalej, RTVS?* zo dňa 14. 3. 2024 boli generálny riaditeľ RTVS **Ľuboš Machaj**, predseda Výboru pre kultúru a médiá NR SR **Roman Michelko** (SNS), podpredsedníčka Výboru pre kultúru a médiá NR SR **Zora Jaurová** (PS) a **Lukáš Machala**, generálny tajomník služobného úradu ministerstva kultúry.

O relácii:

RTVS v súvislosti s predloženým návrhom Zákona o Slovenskej televízii a rozhlase z dielne Ministerstva kultúry SR pripravuje ďalšiu špeciálnu diskusnú reláciu „*Ako ďalej, RTVS?*“, ktorú odvysielala už **vo štvrtok 14. marca naživo o 20:20 v Rádiu Slovensko a na spravodajskej televíznej stanici RTVS :24.**

Moderátorka Marta Jančkárová sa spolu so svojimi hosťami bude venovať návrhu Zákona o Slovenskej televízii a rozhlase, ktorý Ministerstvo kultúry SR predložilo do skráteného medzirezortného pripomienkového konania v pondelok 11. marca. Diskusia sa bude venovať návrhu zákona v kontexte schválenej európskej legislatívy o slobode médií, úlohám a kompetenciám nových orgánov – Rady Slovenskej televízie a rozhlasu a Programovej rady a rizikám dvojitého financovania verejnoprávneho média. Do relácie prijali pozvanie generálny riaditeľ RTVS **Ľuboš Machaj**, predseda Výboru pre kultúru a médiá NR SR **Roman Michelko** (SNS), podpredsedníčka Výboru pre kultúru a médiá NR SR **Zora Jaurová** (PS) a **Lukáš Machala**, generálny tajomník služobného úradu ministerstva kultúry. <https://slovensko.rtvs.sk/clanky/spolocnost/356755/ako-dalej-rtvs>

Hlavnou témou diskusie bol návrh zákona o Slovenskej televízii a rozhlase, ktorý Ministerstvo kultúry SR predložilo do skráteného medzirezortného pripomienkového konania. Diskusia sa venovala návrhu zákona v kontexte schválenej európskej legislatívy o slobode médií, rozoberala kompetencie nových

orgánov – Rady Slovenskej televízie a rozhlasu a Programovej rady ako aj riziká dvojitého financovania verejnoprávneho média.

V úvode relácie moderátorka informovala, že proti návrhu Ministerstva kultúry, ktoré prišlo s návrhom zákona o Slovenskej televízii a rozhlase s hlavným argumentom, že RTVS potrebuje zmeny, nakoľko vysielala nevyvážené a neobjektívne, sa zdvihla vlna kritiky. Proti návrhu sa postavili nielen zamestnanci a vedenie RTVS, podľa ktorého ide o snahu súčasnej vládnej koalície o účelové ovládnutie verejnoprávnych médií, ale aj študenti žurnalistiky z troch slovenských univerzít spolu s pedagógmi, podporu RTVS vyjadril aj Český rozhlas, Česká televízia a Európska vysielacia únia.

Následne redaktori RTVS v dokrútko informovali o kľúčových zmenách, ktoré navrhol rezort kultúry. Išlo o zmenu voľby generálneho riaditeľa, ktorého po novom už nemá voliť parlament ale Rada, zníženie počtu členov Rady zo súčasných deväť na sedem, z ktorých štyroch zvolí parlament, zvyšných troch určí ministerstvo kultúry, jedného na návrh ministra financií. Podľa návrhu zákona bude môcť Rada generálneho riaditeľa odvolať aj bez udania dôvodu. Vzniknúť má aj Programová rada, ktorá bude posudzovať a kontrolovať program, nový zákon ráta aj s opätovným zavedením zmluvy so štátom, ktorou sa dopĺňa financovanie telerozhlasu. Ďalej informovali, že zákon predložilo ministerstvo kultúry do pripomienkovania, verejnosť a odborníci majú možnosť predložiť svoje pripomienky do devätnásteho marca a vláda by mala o zákone rozhodnúť počas tohto mesiaca. Parlament sa zíde až po prezidentských voľbách, pričom rokovať by o návrhu mohol v apríli a v máji, a ak vláda schválí predmetný návrh v skrátanom legislatívnom konaní, národná rada by zákon mohla schváliť už počas apríla, pričom účinnosť zákona je v návrhu naplánovaná na deň vyhlásenia.

Po privítaní hostí oslovila moderátorka hostiteľa diskusie - riaditeľa RTVS s otázkou, ako hodnotí kritické slová na adresu RTVS, ktoré odzneli na tlačovej besede ministerstva kultúry, kde jej bolo vytýkané, že si posledné štyri roky neplní svoje povinnosti tak, ako by mala, že je neobjektívna a jednostranná. Ľ. Machaj dané výhrady odmietol. Argumentoval, že k trom výhradám, ktoré odzneli na tlačovej konferencii (nepripustenie poslanca Blahu do diskusnej relácie, kandidátúra moderátorky relácie *Silná zostava V. Ostrihoňovej* do politickej strany PS a neúčast' poslanca T. Tarabu v politických diskusiách) neexistuje relevantné zákonné porušenie. Uviedol, že RTVS dodržala všetky legislatívne podmienky, ktoré určuje zákon aj štatút programových pracovníkov a spolupracovníkov a odvolal sa aj na rozhodnutia Rady pre mediálne služby, ktorá v daných prípadoch nezistila porušenia zákonnosti vysielania. Konštatoval, že dodržiavajú dramaturgický koncept, ich politické relácie sú absolútne vyrovnané a nikto ich nemôže obviňovať, že by uprednostňovali koalíciu alebo opozíciu. Na otázku, či dané argumenty akceptuje, R. Michelko konštatoval, že daná problematika si vyžaduje širší kontext. Poukázal na absenciu účasti politickej strany v diskusných reláciách, ktorá napriek účasti v parlamente bola ostentatívne ignorovaná. Zmienil sa o skutočnosti, podľa ktorej v RTVS pracujú ľudia, ktorí podľa neho nikdy nemali pracovať vo verejnoprávnych médiách, pretože ich hodnotové nastavenie a inklinácia ku konkrétnym politickým silám sa jasne ukázala, pričom ako príklad uviedol novinárov Z. Kovačič Hanzelovú a M. Katušku. Uviedol tiež hrubé zásahy voči novinárom v roku 1998, kedy bol prepustený novinár P. Kapusta. Na upozornenie moderátorky, aby sa diskusia nevracala príliš do minulosti a hostia sa venovali súčasnosti, R. Michelko protiargumentoval tvrdením, že súčasnosť je výsledkom minulosti a poukázal na stranu SaS, ktorá podľa neho absolútne účelovo spojila televíziu a rozhlas s jediným cieľom, aby odvolala vtedajšieho generálneho riaditeľa RTVS, a súčasne sa odvolali a nanovo menovali vtedajšie televízne a rozhlasové Rady. Ostré výhrady adresoval podľa neho jednostrannej relácii *Večera s Havranom*, ako príklad vyvázenej relácie uviedol reláciu *Do kríža*. Z. Jaurová vyjadrila počudovanie nad tým, že sa chystané zmeny robia nekonceptne. Podľa nej tu máme zákon, ktorý nevieme odkiaľ prišiel, ktorý je hodený do skrátaného pripomienkového konania, kedy sa k nemu príslušná verejnosť môže vyjadrovať iba osem dní a ktorý z absolútne nepochopiteľných dôvodov, ktoré sa nedočítame ani v dôvodovej správe, ruší verejnoprávne médiá na Slovensku a zakladá novú inštitúciu. Podľa nej sa zmeny mali udiť novelizáciou zákona o RTVS. Konštatovala, že reakcia odbornej aj širokej verejnosti, reakcia medzinárodných organizácií alebo európskych inštitúcií hovorí o tom, že predložený návrh je veľmi problematický a kontroverzný. Skritizovala neúčast'

ministerky na debate, ako aj účasť generálneho tajomníka služobného úradu, ktorého prácou je podľa nej najmä administratívny chod ministerstva. Na dané výhrady voči dramaturgii relácie reagovala moderátorka, ktorá ozrejmla, že do relácie nielenže pozývali ministerku kultúry, ale pozývali aj ďalších zástupcov koalície SMERu-SD ako aj HLASu-SD, že hosťovská zostava sa vyvíjala veľmi hekticky, priebežne sa menila celý deň a je rada, že nakoniec môže diskutovať predsa len s kľúčovými hráčmi, pričom upozornila, že L. Machala je predkladateľom návrhu zákona. Na argumenty Z. Jaurovej dostal možnosť reagovať L. Machala. Uviedol, že návrh zákona o Slovenskej televízii a rozhlase je výsledkom programového vyhlásenia vlády, v ktorom sa vláda zaviazala, že bude riešiť problematiku nezávislej a objektívnej žurnalistiky a verejnoprávneho vysielania na Slovensku s tým, že prvotný návrh sa mal týkať rozdelenia tejto inštitúcie, k čomu ale nakoniec neprišlo. Skonštatoval, že existuje množstvo podaní voči neobjektívnosti RTVS, ktoré smerujú na Radu RTVS a na RpMS. Podstatou týchto podaní je nespokojnosť daňových poplatníkov s tým, akým spôsobom narába RTVS s ich financiami. Ako príklady uviedol výhrady voči neobjektívite spravodajstva a publicistiky, absencie ďalších programov verejnej služby, dokumentárnych filmov, programov pre deti, programov vzdelávacieho charakteru, programov pôvodnej slovenskej tvorby a pod. Na otázku, ako hodnotí RpMS zmienené programy L. Machala uviedol, že Rada pre mediálne služby niektoré veci vyhodnotí pozitívne, niektoré vyhodnotí negatívne, čo ale neznamená, že RTVS si robí svoju robotu výborne, a tým pádom nie je dôvod meniť zákon. Na dané konštatovania nadviazal L. Machaj. Uviedol, že Rada pre mediálne služby je momentálne jediným orgánom, ktorý môže posudzovať to, či RTVS ale aj iné médiá dodržiavajú zákon. Rada RTVS kontroluje to, ako RTVS realizuje jeho projekt a koncepciu, mediálnu legislatívu sleduje Rada pre mediálne služby, pričom za jeho jeden a pol ročného pôsobenia len dvakrát RpMS skonštatovala porušenie zákonnosti vo vysielaní, pričom nedostala žiadnu finančnú pokutu, ale len najnižšiu sankciu, ktorou je upozornenie. Na otázku, prečo výhrady voči RTVS smerujú práve k spravodajstvu, keď T. Taraba na tlačovej besede MK SR konštatoval, že ich „nezaujímá primárne spravodajstvo“, R. Michelko uviedol, že nie je hovorcom pána Tarabu, no spravodajstvo je asi to, čo tak senzitívne vnímajú ich voliči. Opätovne vyjadril výhrady voči nenapĺňaniu verejnej služby čo sa týka tvorby verejnoprospešných relácií, menšinových žánrov, zadávania relácií do externého prostredia, nehospodárneho využívania producentských spoločností, slabej kompetencie Rady RTVS. L. Machaj protiargumentoval tvrdením, že o týchto veciach by bolo možné odborne diskutovať, no na Výbore pre médiá a kultúru sa diskutovalo skôr o jeho osobnom bankrote. Súčasne dal verejný prísľub, že v prípade, ak kontrola preukáže najmenšie pochybenie z financovania RTVS, odstúpi zo svojho postu. Prejavil záujem konštruktívne debatovať o zlepšení financovania RTVS, no predkladaný návrh zákona považuje za veľmi zlý. R. Michelko informoval, že bol priamo vyzvaný na to, aby rozobrali situáciu týkajúcu sa osobného bankrotu riaditeľa s cieľom zistiť, či nejde o nezákonné prepojenie jeho veriteľa s RTVS formou získavania externých zákaziek. L. Machaj podal vysvetlenie, že je ochotný podrobiť informácie uviesť a dodal, že neexistuje žiadne prepojenie medzi akýmkoľvek veriteľmi a RTVS. Odmietol spájať osobný bankrot s potenciálnym manažérskym zlyhaním funkcie riaditeľa RTVS, poukázal na plnenie vyrovnaného rozpočtu a ekonomických parametrov kontrolovaných Radou RTVS. Z. Jaurová vyjadrila poľudovanie nad tým, kde sa debata posunula. Podľa nej sa namiesto problematiky kontroverzného návrhu zákona rozoberajú pochybnosti ohľadom finančnej situácie riaditeľa, ktorý bol zvolený v regulárnych voľbách, pričom, ak má niekto pochybnosti o nejakom jeho nezákonnom konaní, máme orgány činné v trestnom konaní, kde majú výhrady smerovať. Následne sa moderátorka vrátila k návrhu zákona o rozhlase a televízii Slovenska. Poukázala na stanovisko Európskej vysielacej únie, podľa ktorej návrh zákona ohrozuje redakčnú nezávislosť tohto verejnoprávneho média a ktorá vyzvala slovenskú vládu, aby návrh prehodnotila. Výhrady v dokrútku tlmočil generálny riaditeľ EBU, ktorý o. i. uviedol, že navrhovaný zákon poškodí Slovensko a uvrhne ho do dlhodobého konfliktu s Európskou komisiou pre ohrozenie právneho štátu a nedodržiavanie zákona o slobode médií. Konštatoval tiež, že úloha EBU je len symbolická, že na území Slovenska nemajú žiadnu právomoc, ale že legislatívny proces na Slovensku môžu v určitej miere ovplyvniť. Slovenskej vláde by odkázal, že v iných krajinách prebiehajú diskusie o tom, ako čo najlepšie nastaviť mechanizmy fungovania verejnoprávnych médií, že v týchto diskusiách aktívne figurujú a zdieľajú skúsenosti, čo by mohlo a v akých podmienkach ideálne fungovať, sú otvorení akejkolvek diskusii na túto tému, no je na Slovensku, ako sa rozhodne. EBU vie zhodnotiť legislatívu a ponúknuť riešenie, ako môžu veci fungovať lepšie, pričom však budú

hovorí o slovenskej situácii na medzinárodnej scéne. K otázke, v čom vidí riziká navrhovaného zákona riaditeľ RTVS Ľ. Machaj uviedol, že predovšetkým v tom, že vznikajú nové kontrolné orgány, ktoré sú volené jednofarebne, že je tam veľká zaangažovanosť parlamentu a MK SR. Výhrady uviedol aj k funkčnému obdobiu pôsobenia členov Rady. Podľa neho by mal byť záujem, aby sa vzdal verejnoprávny priestor od politickej moci, no tu je navrhovaný proces úplne opačný. Nový orgán – Programovú radu považuje za orgán cenzorský, ktorý má aj kompetenciu odvolať riaditeľa bez udania dôvodu. L. Machala vyjadril znepokojenie nad tým, že diskusia sa uberá smerom, ako keby v RTVS neexistoval žiaden problém. Podľa neho tento návrh zákona je kvalitný, moderný, pri jeho tvorbe vychádzali a veľmi poctivo študovali tridsať vysielacích štruktúr, tridsať štatútov a tridsať systémov európskych verejnoprávnych televízií. Nie je pravda, že to, čo je v návrhu zákona, je nejakým spôsobom ohrozenie vysielania alebo ohrozenia verejnoprávnosti alebo nezávislosti. Na otázku moderátorky, z ktorých modelov vychádzali, L. Machala uviedol, že z viacerých ktoré fungujú, poukázal na rôzne kreovania Rád v zahraničí, pričom vyjadril počudovanie nad vyjadrením a „plačlivým tónom“ predsedu Európskej vysielacej únie. Oponoval mu riaditeľ Ľ. Machaj, podľa ktorého generálny riaditeľ EBU presne vie, o čom hovorí, nakoľko mu poslali celý návrh tohto zákona. L. Machala skonštatoval, že si dovoľí veľmi hlboko pochybovať o tom, že generálny riaditeľ EBU pozná presne všetky modely. V súvislosti s kompetenciami Programovej rady informoval, že Programová rada posudzuje a kontroluje program Slovenskej televízie a rozhlasu z hľadiska dodržiavania verejnoprávneho charakteru vysielania. Programová rada je nastavená tak, aby kontrolovala vysielanie verejnej služby a nie je to cenzorský orgán, ako to počúva od všetkých médií a opozičných poslancov. Bude to obyčajný orgán, pluralitne navolený národnou radou. Na otázku, na akom základe a akých kritérií bude posudzovať vysielanie RTVS, informoval, že kritériá si stanoví, kritériá sú zákonné, sú to kritéria, ktoré používajú všetci členovia európskej vysielacej únie a sú dlhodobo akceptované. Nové sú v tom, že musíme stanoviť, čo je to verejnoprávny charakter televízie, čo je to program verejnej služby, čo doposiaľ stále nie je stopercentne stanovené a zrejmé. Podľa Z. Jaurovej model, ktorý sa navrhuje, nemá obdobu vo všetkých krajinách, ktoré sú združené v EBU, a čo sa týka ostatných programových rád, majú úplne iné kreovanie, ako je to obsiahnuté v novom návrhu. Uviedla príklad slovinského modelu, ktorý je kritizovaný medzinárodnými inštitúciami posledné roky práve preto, že do istej miery urobil to, že umožnil vládnej moci navoliť si orgány televízie tak, aby ju do istej miery mohla ovládať vládna moc. Opakovane uviedla, že navrhovaný zákon je pripravený extrémne zle, o čom svedčí napríklad aj to, že ho dali do medzirezortného pripomienkového konania, navyše v čase, kedy Európsky parlament definitívne prijímal zákon o slobode médií a predložili ho do skráteného pripomienkového konania. Podľa nej treba začať celospoločenskú diskusiu, ktorá môže byť presne o tých veciach, ktoré odzneli, lebo mnohé z nich sa týkajú napríklad pôvodnej tvorby, programovej tvorby, toho, čo to je vlastne verejnoprávnosť. V ďalšej časti bol do relácie zaradený krátky materiál o novej európskej legislatíve, ktorú musia prijať všetky členské štáty, zakazujúcu akékoľvek formy zasahovania a nátlaku na médiá, ktorou sa má zvýšiť transparentnosť ich vlastníctva, za ktorú hlasovala výrazná väčšina europoslancov, pričom členské štáty budú povinné chrániť nezávislosť médií pred vládnymi, politickými, hospodárskymi či súkromnými zásahmi. K dokumentu sa vyjadrovali Sabine Verheyenová, predsedníčka výboru EP pre kultúru a vzdelávanie a Sophie In't Veldová, členka výboru pre občianske slobody EP. Na otázku, či nejde slovenský návrh zákona, s ktorým prišlo Ministerstvo kultúry, proti duchu tejto európskej legislatívy, reagoval R. Michelko. Najskôr komentoval tvrdenia Z. Jaurovej a odpovedal jej protiotázkou, kedy boli akékoľvek orgány verejnoprávnych médií kreované inak, ako politicky? Poukázal na to, že aj voľba Ľ. Machaja bola volená v parlamente, preto je podľa neho lepšie, aby túto kompetenciu mali Rady, kde sú profesne zdatní odborníci, bez akejkoľvek priamej väzby na akúkoľvek politickú stranu. Na doplňujúcu otázku, že doteraz je zákon nastavený tak, že členovia rady sa obmieňajú počas volebného obdobia, ale podľa nového by sa členovia rady prekrývali s volebným obdobím L. Machala uviedol, že ide o nepresnosť, pretože aj členovia rady sú volení na päť rokov, neprekrýva sa to s volebným obdobím, vždy je tam určitý presah, minimálne polroka. Uviedol, že majú veľmi dobre naštudovaný aj európsky akt o slobode médií, študovali aj celý legislatívny proces a celý návrh zákona, tak, ako je, je v súlade s európskym aktom o slobode práva, až na jeden jediný článok, ktorý budú plne rešpektovať, a to je článok, že Rada môže odvolať generálneho riaditeľa aj bez uvedenia dôvodu. R. Michelko dokončil problematiku kreovania rád, pričom uviedol príklad z roku

2011, kedy došlo k zrušeniu platných mandátov televíznej i rozhlasovej rady. Podotkol, že dnes má Rada RTVS vyložene symbolické právomoci, nemôžu ísť do hĺbky, nemôže sa ani zďaleka vyjadrovať k programu a vôbec komunikovať, pričom podľa neho treba jednoznačne vrátiť Radám tie kompetencie, ktoré mali do roku 2011. Ľ. Machaj sa následne vrátil k európskemu aktu o ochrane médií. Poukázal na sporný návrh možného odvolania riaditeľa televízie na návrh Programovej rady, jej kompetencie zasahovať do rozhodnutí, za ktoré nesie priamu trestnoprávnu zodpovednosť riaditeľ. Podľa neho nemôže byť jeho zodpovednosť rovnaká, ako ktoréhokoľvek člena Rady RTVS. Následne sa k rizikám, ktoré prináša novela zákona vyjadril aj bývalý riaditeľ Českej televízie Peter Dvořák. Ten uviedol, že vecí, ktoré v zákone sú, a ktoré mu pripadajú, že sú proti princípom nezávislosti, je niekoľko. Za najzásadnejšiu označil možnosť, že nová Rada bude mať možnosť odvolávať generálneho riaditeľa bez udania dôvodu. Druhou označil závislosť Rady nielen na parlamente, ale aj na výkonnom orgáne politickej moci, ktorým je ministerstvo. Tretia výhrada sa týkala vzniku Programovej rady, ktorá nielenže môže vstupovať do prípravy programu do budúcnosti, ale zároveň, čo je podľa neho veľmi nebezpečné, žiadať od generálneho riaditeľa a následne od celej inštitúcie nápravu, prípadne zmenu, prípadne aj zrušenie niektorých programov. Z. Jaurová vyjadrila nepochopenie nad kreovaním dvoch Rád a počudovanie nad tým, prečo v prípade nového zákona nešlo ministerstvo kultúry cestou novelizácie zákona o RTVS. Na túto otázku dostal možnosť zareagovať predkladateľ zákona L. Machala. Ten zopakoval, že oni v prvom rade plnia programové vyhlásenie vlády, že ľudia, ktorí zvolili v septembrových voľbách súčasnú koalíciu neboli spokojní s tým, akým spôsobom funguje Rozhlas a televízia Slovensko. Upozornil, že ľudia dlhodobo sa pohybujúci v mediálnom prostredí vidia, že Rozhlas a televízia Slovenska v podobe v akej je, má vážne deficity nielen z hľadiska ekonomického, ale najmä z hľadiska vysielania programov verejnej služby a myslia si, že táto inštitúcia už nie je reformovateľná a potrebuje absolútne nový reštart. Podľa Z. Jaurovej ide o účelové konanie, ktorého cieľom je odvolať generálneho riaditeľa, respektíve dosiahnuť, aby už nebol ďalej generálnym riaditeľom, a aby sa zrušili aj tie orgány, ktoré sú tam dnes. Na otázku vyčíslenia nákladov na rebranding televízie L. Machala uviedol, že si myslí, že sú podstatne menšie, ako boli škody napáchané na slovenskom národe počas štrnástich rokov za fungovania Rozhlasu a televízie Slovenska, čo vyvolalo ostrú odmietavú reakciu súčasného riaditeľa. Ten uviedol, že si takéto tvrdenia vyprosí a musí prudko obhajovať zamestnancov tejto inštitúcie. L. Machala oponoval tvrdením, že nie je presvedčený, že ich budú považovať za neprípustné, nakoľko v tejto inštitúcii odrobil viac ako deväť rokov a nemyslí si, že by sa ich mali nejakým spôsobom dotknúť. Na doplňujúcu otázku, o akú konkrétnu škodu by malo ísť, L. Machala špecifikoval, že sú to najmä predražené licencované programy, že množstvo programov sa zadáva do externého prostredia, že interné prostredie rozhlasu a televízie sa rozvrátilo, mnoho odborníkov odišlo do externého prostredia a už nie sú ochotní sa vrátiť pracovať pre slovenskú televíziu a rozhlas, pretože je pre nich výhodnejšie, že sú v externom prostredí. Zamestnanci, ktorí sú v internom prostredí, nie sú dostatočne ohodnotení, manažment má výrazne vyššie odmeny, ako by si zaslúžil, na úkor zamestnancov, ktorí tu pracujú za nie celkom adekvátne ohodnotenie. Ľ. Machaj jeho tvrdenia považuje za neprijateľné. Poukázal na valorizáciu plátov zamestnancov, pripomenul petíciu zamestnancov proti navrhovanému zákonu a skonštatoval, že bude všetkými možnými spôsobmi bojovať za to, aby tento zákon nebol prijatý. Z. Jaurová skonštatovala, že nerozumie tomu, ako tento návrh zákona zmení pomer medzi externým a interným prostredím vo výrobe, nakoľko to v ňom nikde nevidí. Na záverečnú otázku prípadných ďalších úprav zákona L. Michelko uviedol, že momentálne sa jedná o začiatok legislatívneho procesu, medzirezortné pripomienkové konanie, po ňom bude nasledovať legislatívna rada, vláda, ktorá to ešte bude pripomienkovať, potom návrh zákona pôjde do prvého čítania, keď prejde prvým čítaním, pôjde do Výboru pre kultúru a média. Ubezpečil, že legislatívny proces nepôjde v skrátrenom legislatívnom konaní. Predpokladá, že nejaké zmeny môžu byť, jedna z nich je legislatívno-technická, týkajúca sa financovania RTVS. Ľ. Machaj v záverečnom slove uviedol, že pokiaľ bude mať možnosť, pokiaľ sa nestane to, čo tento zákon predpokladá, tak bude slobodu, demokraciu a všetky princípy verejnoprávnosti obhajovať aj s celým jeho tímom a nesúhlasí s tými rečami, ktoré boli povedané.

Podávatelia podnetu namietali, že v relácii nebola zabezpečená objektivita, moderátorka bola jednostranná, skákala do reči oponentovi a dokrútky relácie boli tendenčné.

Vzhľadom na typ programu mimoriadnej aktuálnej publicistickej relácie *Ako ďalej, RTVS?* sme jej obsah analyzovali z hľadiska **§ 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.:**

Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný (...)

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

Medzi kritériá objektivity vo všeobecnosti zahŕňame: relevanciu, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absenciu stránenia.

Táto povinnosť vysielateľa sa vzťahuje na každý jeden spravodajský program alebo program aktuálnej publicistiky osobitne, objektívnosť a nestrannosť musí byť teda zabezpečená v rámci jedného programu. Rada v rámci svojej kompetencie posudzovať zabezpečovanie objektívnosti a nestrannosti spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky posudzuje každý jeden takýto program osobitne a jednotlivo, a z celkového obsahu relácie v zmysle vyššie uvedených kritérií objektivity.

V prípade relácie *Ako ďalej, RTVS?*, ako bolo vyššie zmienené, bol hlavnou témou diskusie návrh zákona o Slovenskej televízii a rozhlase, ktorý Ministerstvo kultúry SR predložilo do skráteného medzirezortného pripomienkového konania. Zákon vyvolal ostrú polemiku v kruhoch odbornej verejnosti doma i v zahraničí. Nesúhlas s týmto zákonom prejavilo nielen celé opozičné politické spektrum, ale kriticky sa k nemu vyjadrila aj značná časť kultúrnej obce. Prezidentka Z. Čaputová upozornila, že návrh zákona z dielne ministerstva kultúry vyjadruje nepochopenie pojmu verejnoprávnosť. Uviedla tiež, cit.: „*ide o nepochopenie civilizačného priestoru, v ktorom sme sa po páde totality rozhodli fungovať, a ktorého súčasťou sú aj silné a nezávislé verejnoprávne médiá. Neexistuje žiaden reálny dôvod na zrušenie RTVS okrem jediného, a to je snaha o jej politické ovládnutie, a s tým nemožno súhlasiť.*“ <https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/703112-caputova-neexistuje-realny-dovod-na-zrusenie-rtvs-okrem-snahy-ovladnut-ju/>

Proti navrhovanému zákonu vystúpili aj medzinárodné novinárske organizácie, podľa ktorých návrh zákona ohrozuje nezávislé informovanie. Európska federácia novinárov zverejnila vyhlásenie, podľa ktorého predkladaný návrh zákona je naprojektovaný tak, aby umožnil politické prevzatie vysielateľa RTVS a jeho zmenu na médium štátnej propagandy v službe vlády a vyzvalo ministerku kultúry na jeho okamžité stiahnutie. Podľa novinárskych organizácií predkladaný zákon ide proti správe Európskej komisie o právnom štáte z roku 2023, ktorá vyzvala Slovensko na „posilnenie nezávislého riadenia a redakčnej nezávislosti verejnoprávných médií“. Pod vyhlásenie sa podpísali Medzinárodný tlačový inštitút (IPI), Výbor na ochranu novinárov (CPJ), Európska vysielacia únia (EBU), Európske centrum pre slobodu tlače a médií (ECPMF), Európska federácia novinárov (EFJ), Free Press Unlimited (FPU), OBC Transeuropa (OBCT) a Reportéri bez hraníc (RSF). <https://standard.sk/601499/medzinarodne-novinarske-organizacie-vyzyvaju-na-stiahnutie-navrhu-zakona-na-zrusenie-rtvs-a-vzniku-star/?source=rssfeed>

Navrhovatelia a predkladatelia zákona (MK SR a SNS), naopak, uviedli, „*že dôvodom na zmeny vo fungovaní Rozhlasu a televízie Slovenska (RTVS) je potreba posilnenia jej finančnej stability, ako aj fakt, že inštitúcia nedokázala po rokoch fungovania svojím obsahom a činnosťou preukázať, že je skutočne verejnoprávna. Legislatívnymi zmenami nechce MK dosiahnuť žiadne zoštatnenie telerozhlasu, zdôraznil generálny tajomník služobného úradu MK Lukáš Machala.*“

<https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/703112-caputova-neexistuje-realny-dovod-na-zrusenie-rtvs-okrem-snahy-ovladnut-ju/>

Samotná diskusia sa venovala návrhu zákona v kontexte schválenej európskej legislatívy o slobode médií, rozoberala tiež úlohy a kompetencie nových orgánov – Rady Slovenskej televízie a rozhlasu

a Programovej rady a zmienila sa aj o rizikách dvojitého financovania verejnoprávneho média. Moderátorka v úvode uviedla hlavné výhrady, ktoré smerovali voči návrhu zákona z dielne MK SR. Zmienila skutočnosť, že proti návrhu sa postavili aj zamestnanci a vedenie RTVS, študenti žurnalistiky z troch slovenských univerzít, že podporu súčasnému vedeniu RTVS vyjadril aj Český rozhlas, Česká televízia a Európska vysielacia únia. Pripomenula kľúčové zmeny, ktoré navrhol rezort kultúry, medzi ktoré patrí zmena voľby generálneho riaditeľa, ktorého podľa návrhu nemá voliť parlament ale Rada, zníženie počtu jej členov, možnosť Rady odvolať generálneho riaditeľa bez udania dôvodu, vznik Programovej rady, ktorá bude posudzovať a kontrolovať program a opätovné zavedenie zmluvy so štátom, ktorou sa dopĺňa financovanie telerozhlasu.

K preberaným témam a navrhovaným zmenám sa postupne vyjadrovali všetci pozvaní hostia. Generálny riaditeľ **L. Machaj** odmietol argumenty o neobjektívnosti RTVS, ktoré podporil rozhodnutiami RpMS, ktoré nepreukázali závažné pochybenia objektivity v jej vysielaní. Konštatoval, že v prípade výhrady týkajúcej sa angažovania sa ich moderátorky do politiky včas uskutočnili zákonné opatrenia a moderátorku stiahli z vysielania. Poukázal na dodržiavanie dramaturgického konceptu a uviedol, že vysielané politické relácie boli absolútne vyrovnané a vyvážené. Kritizoval legislatívny proces návrhu zákona, ktorý podľa neho predbehol odbornú diskusiu a neumožnil Výboru pre médiá a kultúru o ňom diskutovať. Ohradil sa voči osobnému bankrotu spájanému s pozíciou generálneho riaditeľa. Podporil stanovisko Európskej vysielacej únie. Uviedol výhrady a podozrenia z kreovania nových jednofarebných kontrolných orgánov, Programovú radu označil za cenzorský orgán. Ostro sa ohradil voči výroku L. Machalu, že *„náklady ktoré budú stáť nové logo a rebranding sú podstatne menšie, ako boli škody napáchané na slovenskom národe počas štrnástich rokov za fungovania Rozhlasu a televízie Slovenska“*, uviedol, že *„...toto už je na úrovni naozaj takého tvrdenia, že sa musím prudko ohradiť a musím prudko obhajovať našich zamestnancov, ktorí tieto vaše slová naozaj musia považovať za nepripustné...“* Skonštatoval, že pokiaľ bude mať možnosť, tak bude slobodu, demokraciu a všetky princípy verejnoprávnosti obhajovať aj s celým jeho tímom a nesúhlasí s argumentmi, ktoré v diskusii tlmočili jeho názoroví oponenti a predkladatelia zákona.

Z. Jaurová vyjadrila počudovanie nad skutočnosťou, že navrhované zmeny nevychádzajú z riadne zistených a preukázaných dát a prichádzajú v skrátrenom legislatívnom konaní. Skritizovala fakt, že do debát nechodí ministerka kultúry, a že je extrémne neštandardné, že ministerstvo v relácii zastupuje generálny tajomník služobného úradu, ktorého prácou je administratívny chod ministerstva, že ho nezastupuje niekto s politickým mandátom, ktorý by vedel relevantne diskutovať. Odmietla diskusiu o súkromnej finančnej situácii riaditeľa. Uviedla, že na preverovanie prípadných pochybení ohľadom financovania sú určené orgány činné v trestnom konaní. Vyjadrila pochybnosti z deklarovaných európskych modelov, ktorými sa údajne predkladatelia zákona inšpirovali. Konštatovala, že zákon je pripravený extrémne zle a bol daný do medzirezortného pripomienkového konania práve v čase, kedy Európsky parlament definitívne prijímal zákon o slobode médií, s ktorým je navrhovaná právna úprava v rozpore vo všetkých bodoch. Vyjadrila presvedčenie, že treba zobrať navrhovanú legislatívu späť a začať celospoločenskú diskusiu. Takisto skritizovala súbeh medzi členom rady a štátnym tajomníkom alebo vedúcim služobného úradu, vytvorenie Programovej rady, vyjadrila počudovanie, prečo bolo potrebné navrhnúť zákon o novej inštitúcii a prečo ministerstvo kultúry nešlo cestou novelizácie zákona o RTVS.

R. Michelko v úvode definoval pojem verejnoprávnosť troma základnými parametrami - objektivnosť, neustrannosť a vyváženosť. Uviedol príklady, kedy sa na obrazovku RTVS nedostávali zástupcovia voľbami legitímne zvolených relevantných politických subjektov, či odchody niektorých moderátorov spravodajstva a publicistiky do opozičných politických strán. Na upozornenie moderátorky, aby sa príliš nevracal do minulosti, uviedol, že súčasnosť je výsledkom minulosti a uviedol príklady, kedy SaS účelovo spojila SRo a STV s cieľom odvolať riaditeľa STV, ako aj účelové zrušenie vtedajších Rád. Podrobil kritike reláciu *Večera s Havranom*, ktorá je podľa neho jednostranná. Výhrady uviedol aj voči zadávaniu tvorby relácii do externého prostredia a využívania netransparentných producentských spoločností a neefektívnemu narábaniu s finančnými prostriedkami. Uviedol, že bol priamo vyzvaný,

aby sa na Výbore pre kultúru a médiá zaoberal aj otázkou finančného bankrotu riaditeľa RTVS, v súvislosti s možným podozrením prepojenia jeho veriteľov na zákazky získané z RTVS, čo by predstavovalo vážny konflikt záujmov. Poukázal na skutočnosť, že aj v minulosti boli orgány verejnoprávnych médií kreované politicky, preto je podľa neho prospešnejšie, aby kompetenciu voľby riaditeľa dostali Rady, v ktorých musia byť zastúpení profesne zafinancovaní odborníci, ktorí nesmú mať väzby na politické strany. Radám podľa neho treba vrátiť kompetencie, ktoré mali v minulosti, aby mohli pripomienkovať aj program RTVS, aj kontrolovať ekonomické riadenie verejnoprávnej inštitúcie. Zdôraznil, že čo sa týka nového návrhu zákona, je len v začiatku legislatívneho procesu, prebehne medzirezortné pripomienkové konanie, nasledovať bude legislatívna rada, vláda, Výbor pre kultúru a médiá, a že môže všetkých ubezpečiť, že zákon nepôjde v skrátanom legislatívnom konaní.

L. Machala uviedol, že návrh zákona o Slovenskej televízii a rozhlase je výsledkom programového vyhlásenia vlády, v ktorom sa vláda zaviazala, že bude riešiť problematiku nezávislej a objektívnej žurnalistiky a verejnoprávneho vysielania na Slovensku, s tým, že prvotný návrh počítal s rozdelením tejto inštitúcie, k čomu nakoniec neprišlo. Ozrejmil, že prichádza veľmi veľa podnetov od daňových poplatníkov, ktorí vyčítajú RTVS, akým spôsobom narába s ich financiami. Upresnil, že väčšinou sú to podnety, ktoré sa týkajú neobjektivity spravodajstva, publicistiky, ale aj absencie ďalších programov verejnej služby ako dokumentárne filmy, programy pre deti, programy vzdelávacieho charakteru, či programy pôvodnej slovenskej tvorby. Uviedol, že návrh zákona je kvalitný, že pri jeho tvorbe vychádzali z tridsiatich vysielacích štruktúr a systémov európskych verejnoprávnych televízií a nie je pravda, že to, čo je v návrhu zákona, nejakým spôsobom predstavuje ohrozenie vysielania alebo ohrozenia verejnoprávnosti alebo nezávislosti. Priblížil kreovanie Rád a vyjadril prekvapenie nad kritikou predsedu Európskej vysielacej únie vyslovenou na margo predkladaného návrhu zákona. Ozrejmil úlohu a podstatu Programovej rady, jej kreovanie, pričom odmietol úvahu, že ide o cenzorský orgán. Vyvrátil podozrenie, že by sa volebné obdobie členov Rady prekrývalo s volebným obdobím NR SR. Uviedol tiež, že v súvislosti s výhradami týkajúcimi sa kompetencie Programovej rady odvolať generálneho riaditeľa bez uvedenia dôvodu budú postupovať v súlade s európskym aktom o slobode médií a výhrady voči tomuto článku budú rešpektovať. Uviedol výhrady, že v súčasnej RTVS sa uprednostňujú veľmi často predražené licencované programy namiesto toho, aby sa fungovalo na pôvodnej slovenskej tvorbe, že množstvo programov sa zadáva do externého prostredia, ľudia v internom prostredí nie sú dostatočne ohodnotení, manažment má výrazne vyššie odmeny, ako by si zaslúžil, a to aj na úkor zamestnancov, ktorí tu pracujú za nie celkom adekvátne ohodnotenie.

Vysielateľ RTVS mimoriadnou reláciou vytvoril priestor aktuálnej a žiadanej odbornej diskusie k téme verejnoprávnosti vysielania, v ktorej mali predkladatelia návrhu zákona možnosť prezentovať svoje výhrady voči súčasnej podobe verejnoprávnosti RTVS, uskutočnenia náprav v oblasti objektivity, nestrannosti a finančnej transparentnosti vysielania, ako aj vízie a názory na problematiku ďalšieho smerovania verejnoprávneho média a odporcovia tohto návrhu zákona zasa možnosť poukázať a pripomienkovať sporné návrhy zákona smerujúce podľa ich názoru voči nezávislosti informovania a údajným snahám o politické ovládnutie RTVS. Formou dokrútok boli tlmočené aj výhrady Európskej federácie novinárov a iných odborných inštitúcií voči navrhovanému návrhu zákona. Priamo na kameru sa vyjadrili Noel Curran, generálny riaditeľ EBU, Sabine Verheyenová, predsedníčka výboru EP pre kultúru a vzdelávanie, Sophie In 'T Veldová, členka výboru pre občianske slobody EP a P. Dvořák, bývalý riaditeľ Českej televízie.

Vysielateľ v relácii zabezpečil podľa nášho názoru široké spektrum odborníkov zaujímavých odborné stanoviská k diskutovaným témam. Čo sa týka výhrad podávateľa podnetu voči údajnej tendencii dokrútok, uvádzame, že tlmočené výhrady Európskej federácie novinárov a zástupcov iných odborných inštitúcií možno považovať za legitímne a relevantné. I vzhľadom ku skutočnosti, že išlo o názory renomovaných a rešpektovaných inštitúcií, ktorých úlohou je podieľať sa práve na dodržiavaní medzinárodných štandardov v oblasti slobody médií, fungovania právneho štátu, zasahovania do nezávislosti redakčného procesu, nastavovania mechanizmov fungovania verejnoprávnych médií

dbajúcich na prijímanie jednotného pluralitného legislatívneho procesu nezávislosti médií a budovania dôvery vo verejnoprávne médiá. Ich zaradenie do diskusie preto považujeme za oprávnené a legitímne.

K výhradám údajnej jednostrannosti moderátorky uvádzame, že dramaturgia programu, výber tém, moderátorov, ako aj skladba hostí diskusných programov spadajú plne do kompetencie vysielateľa a vedenia redakčného tímu v zmysle § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého vysielateľ vysiela programy slobodne a nezávisle. Rada v rámci svojej rozhodovacej praxe rešpektuje danú kompetenciu vysielateľa, do výberu hostí relácie a moderátorov nezasahuje.

Sme toho názoru, že moderátorka v diskusii vytvárala priestor pre prezentovanie názorov tak predkladateľov návrhu zákona, ako aj jeho oponentov. Hneď v úvode reagovala na výhrady Z. Jaurovej týkajúce sa zastúpenia hostí, kde uviedla, že do relácie pozývali nielen ministerku kultúry, ale aj ďalších zástupcov koalície tak koaličného SMERu-SD, ako aj HLASu-SD, že hosťovská zostava sa vyvíjala veľmi hekticky, a že je nakoniec rada, že vysielateľ zabezpečil účasť kľúčových zástupcov, medzi ktorými je i samotný predkladateľ návrhu zákona. Nezaregistrovali sme rušivú či neúnosnú mieru vstupovania do rozhovoru zo strany moderátorky a prerušovania výpovedí hostí, ktoré by narúšali ich zrozumiteľnosť. Moderátorka usmerňovala debatu tak, aby nevybočovala z okruhu preberaných tém, doplňujúcimi otázkami a protiargumentami korigovala a vyvažovala tvrdenia hostí programu, i vďaka čomu divák dostal možnosť urobiť si ucelený a objektívny názor na preberané témy. Hostia sa k diskutovaným témam mali možnosť vyjadriť a prejaviť svoje názory, právo zaujatia stanoviska nebolo upreté žiadnemu z nich. Vedenie rozhovoru bolo podľa nášho názoru korektné, vecné, objektívne. Nezaznamenali sme neobjektívny názorový príklon či prejavy stránenia k tomu-ktorému hosťovi. Napriek skutočnosti, že moderátorka je zamestnancom inštitúcie, ktorej sa navrhované témy priamo týkajú, nepreukázala osobnú angažovanosť v diskutovaných témach. Do diskusie zasiahla len v prípadoch poskytnutia doplňujúcich informácií, ako napríklad pri téme relácií, ktoré posudzovala RpMS. Moderátorka k preberaným témam a položeným otázkam vytvárala hosťom relácie pomerný časový priestor. Divák si i na základe položených a doplňujúcich otázok zo strany moderátorky mohol na preberané témy utvoriť vlastný úsudok. Relácia podľa nášho názoru dodržala princípy objektívnosti a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky.

Sme toho názoru, že odvysielaním relácie *Ako ďalej, RTVS?* zo dňa 14. 3. 2024 nedošlo k porušeniu zásad objektivity a nestrannosti programov aktuálnej publicistiky a ich názorovej vyváženosti.

* * *

ZÁVER:

Na základe uvedeného sa domnievame, že odvysielaním relácie *Ako ďalej, RTVS?* zo dňa 14. 3. 2024 nedošlo k porušeniu **§ 25 písm. b)** zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnety na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnené**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0108/SO/2024)

Monitorované vysielanie: Ako ďalej, RTVS?

Deň vysielania: 14. 3. 2024

Čas vysielania: 20:20 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

20:20:13 h

Moderátorka

„Dobrý večer. Na Rozhlas a televíziu Slovenska sa upiera čoraz väčšia pozornosť doma aj v zahraničí. Ministerstvo kultúry prišlo s návrhom zákona o Slovenskej televízii a rozhlase. Argumentuje, že RTVS potrebuje zmeny. Tvrdí, že vysielala nevyvážene a neobjektívne. Proti návrhu sa postavili nielen zamestnanci a vedenie RTVS, podľa ktorého ide o snahu súčasnej vládnej koalície o účelové ovládnutie verejnoprávných médií, či študenti žurnalistiky z troch slovenských univerzít spolu s pedagógmi, ale podporu nám vyjadril aj Český rozhlas, Česká televízia a Európska vysielacia únia. O čo v zákone ide, o tom bude ďalšia mimoriadna relácia v poradí Ako ďalej RTVS? Dobrý večer. Pripomeňme si najprv kľúčové zmeny, ktoré navrhol rezort kultúry.“

Redaktorka

„Nového generálneho riaditeľa už nemá voliť parlament, ale Rada. Počet jej členov sa zníži zo súčasných deväť na sedem. Z nich štyroch zvolí parlament, zvyšných troch určí ministerstvo kultúry, jedného na návrh ministra financií. Rada bude môcť generálneho riaditeľa odvolať aj bez udania dôvodu.“

Redaktor

„Vzniknúť má aj Programová rada, ktorá bude posudzovať a kontrolovať program. Podľa akých kritérií, zatiaľ nie je jasné. Nový zákon ráta aj s opätovným zavedením zmluvy so štátom, ktorou sa dopĺňa financovanie telerozhlasu.“

Redaktorka

„Zákon predložilo ministerstvo kultúry do pripomienkovania v pondelok, zvolilo jeho skrátenú verziu. Verejnosť a odborníci majú možnosť predložiť svoje pripomienky do devätnásteho marca. Vláda by mala o zákone rozhodnúť počas tohto mesiaca. Parlament sa najbližšie zide až po prezidentských voľbách. Rokovať by o návrhu mohol v apríli a máji. Ak aj v tomto prípade vláda zvolí skrátené konanie, národná rada by zákon schválila už počas apríla. Účinnosť je v návrhu naplánovaná na deň vyhlásenia.“

Moderátorka

„Pozvanie do dnešnej diskusie prijali generálny riaditeľ RTVS pán Ľuboš Machaj, dobrý večer.“

Ľ. Machaj

„Dobrý večer.“

Moderátorka

„Podpredsedníčka Výboru pre kultúru a médiá pani Zora Jaurová z Progresívneho Slovenska, vitajte!“

Z. Jaurová

„Dobrý večer.“

Moderátorka

„Predseda výboru za SNS pán Roman Michelko.“

R. Michelko

„Ďakujem za pozvanie.“

Moderátorka

„A predkladateľ návrhu pán Lukáš Machala, ktorý je generálnym tajomníkom služobného úradu ministerstva kultúry, vitajte.“

L. Machala

„Pekný večer.“

Moderátorka

„Pán riaditeľ, tak prvú otázku položím vám ako šéfovi inštitúcie, ktorá hostí túto dnešnú diskusiu. Dnes malo tlačovú besedu ministerstvo kultúry, okrem iného tam odznelo, že RTVS si posledné štyri roky neplní svoje povinnosti tak, ako by mala, že sme neobjektívni a jednostranní, k tým ďalším argumentom sa ešte dostaneme. Ako na toto reagujete?“

Ľ. Machaj

„No, jednoznačne na to reagujem tak, že s týmto tvrdením nesúhlasím. Ja som čakal na tejto tlačovej konferencii že odznejú nejaké konkrétne veci o ktorých by sme mohli diskutovať. Ak som to pozorne sledoval, tak odzneli tri. Odznelo to, že sme nepustili pána poslanca Blahu do relácie, ktorú ste vy vtedy moderovali, do Sobotných dialógov.“

Moderátorka

„Ja môžem potom vysloviť, alebo vysvetliť aj ten background.“

Ľ. Machaj

„Áno, áno, áno... No, ja si myslím, že to sme už aj vysvetlili, povedali sme, že z akého dôvodu, myslím si, že tam boli dodržané všetky legislatívne podmienky, ktoré určuje aj náš zákon aj štatút programových pracovníkov a spolupracovníkov, a pokiaľ sa nemýlim, tak už o tom rozhodla aj Rada pre mediálne služby, že tam nič porušené nebolo.“

Moderátorka

„Áno, ona rozhodla, okrem iného aj o tom, že bola dostatočná oponentúra, napriek tomu, že nebol politický oponent vtedy pána Naďa, vtedajšieho ministra obrany.“

Ľ. Machaj

„Potom druhý argument bol ten, že mali sme moderátorku relácie Silná zostava, pani Ostrihoňovú, ktorá kandidovala za Progresívne Slovensko do parlamentných volieb. Ale aj toto sme my vysvetlili v tlačovej správe, že my sme sa o tom, že ona ide kandidovať dozvedeli v pondelok a hneď v utorok sme urobili patričné opatrenia, aby sme dodržali legislatívny zákon. Dopredu sme o tom nevedeli, odmietam tvrdenia, že my sme pripravovali pôdu na to, a že tam je viacej ľudí, ktorí teda nejakým spôsobom sú spojení s opozíciou. V rámci našich zamestnancov opäť musím povedať, že je v platnosti štatút, ktorý jasne definuje a jasne deklaruje to, akým spôsobom môžu zamestnanci pôsobiť a čo majú povolené a čo vlastne povolené nie je a toto je tam jasne definované, že keď sa zúčastňujú volieb za politickú stranu, tak nemôžu byť moderátormi spravodajských ani publicistických relácií. A tretia vec bola, to pán Taraba tam spomínal, že sme ho nevolali do vysielania politických diskusií. Ja som aj jemu osobne dával teda celý zoznam za rok a pol, tak vtedy to nebolo rok a pol, bolo to niečo vyše roka, akým spôsobom sme zabezpečovali účasť politických elít v diskusiách - Sobotných dialógoch, O päť minút dvanásť. Mali sme dramaturgický koncept, že pozývame členov politických strán, on bol vtedy nezaradený poslanec, akonáhle sa stal členom klubu SNS, tak táto situácia sa zmenila a my sme takisto dodržiavali dramaturgický koncept a ja si myslím, že tieto relácie politické boli absolútne vyrovnané a nikto nás nemôže obviňovať, že by sme uprednostňovali koalíciu alebo opozíciu.“

Moderátorka

„Pán Michelko, presvedčili vás tieto argumenty, alebo trváte na tom, že RTVS si neplnila svoje povinnosti?“

R. Michelko

„Toto by chcelo možno širší kontext, nie iba posledný rok, ale najprv si definujme, čo je to verejnoprávnosť. Ja by som definoval aspoň troma základnými parametrami - objektivnosť nestrannosť a vyváženosť. Keď ste hovorili o tom poslednom, že teda Taraba, Taraba nie je podstatný ako persóna, podstatné je to, že v minulom volebnom období a ešte v predminulom bola jedna osempercentná strana ostentatívne ignorovaná. Máme podobný typ strán v rôznych európskych krajinách a tam, keď sa prešli do parlamentu, boli pozývaní nie raz za rok, ale dosť pravidelne. Teraz to nie je v tomto volebnom období, to nemôžem povedať. Druhá vec, ktorá je, že máme tu viacerých ľudí, ktorí podľa mňa nikdy nemali pracovať vo verejnoprávných médiách, pretože ich hodnotové nastavenie, ich tendovanie ku konkrétnym politickým silám sa jasne ukázalo. Úplne jasné je, napríklad, keby nejaký novinár z verejnoprávneho média išiel do nejakého neutrálneho média - Pravda, Hospodárske noviny, je to

v poriadku, ale vy ste, my sme tu mali vzburu takmer, pred asi dvoma rokmi alebo troma, kedy Kovačič Hanzelová a Katuška odišli do Sme-čka, čo je výrazne vyhrotené jednoznačne hodnotovo orientované a tvrdo voči súčasnej vláde opozičné médium. Myslím si, že novinári, ktorí sú takto úzko zviazaní s takýmto médium, je jasné, že ich názory by boli veľmi podobné, respektíve možno enumeratívne musíme povedať, čo všetko, lebo chceme povedať jednu zásadnú vec. Vytvára sa tu obraz, že predtým to bolo úplná selanka, že verejnoprávnosť to bola úplne dokonalá, a že až teraz sa niečo nejakým spôsobom zásadne mení. Tak už keď si zoberieme hrubé zásahy voči novinárom, tak v roku 98 bol ten známy koncentrák, kedy Fero Mikloško, vtedajší aj dnešný poslanec povedal, že nie dni a týždne, ale hodina a minúty budú, dokiaľ napríklad Pavla Kapustu a jeho partiu vykopú, doslova vykopú z televízie.“

Moderátorka

„Pán Michelko, len keď dovolíte, to by sme mohli hľadať mnohé argumenty, keby sme sa vracali do histórie. Hovoríme o súčasnosti.“

R. Michelko

„Dobre. Súčasná je výsledkom minulosti a minulosť bola napríklad taká, že dneska nás extrémne kritizujú strany, napríklad SaS, ktorá v roku dva a jedenásť absolútne účelovo a doslova na hulváta spojila televízie a rozhlas s jediným cieľom, aby odpálila vtedajšieho generálneho riaditeľa RTVS, teda STV-čky, Nižňanského, a povedali to na koalíčnej rade. Vtedajší minister prišiel a povedal - Ja som si preštudoval projekt pani Zemkovej a ja, minister, hovorím, že on to je najlepší a očakávam, že bude ona menovaná. To bola neprípustná ako vplyv na Rady, zrušili sa Rady, ktoré boli televízna a rozhlasová, bez náhrady a navolili sa nové Rady. Kolega to nedávno povedal, že vlastne potom boli takí veľkorysí, že z deviatich členov nebolo že päť – štyri, ale sedem – dva, že teda opozícia dostala dvoch ľudí do Rady a tých pochybení môže byť veľmi veľa. Máte tvár verejnoprávnej inštitúcie, Miša Havrana, ktorý píše veľmi osobné, veľmi agresívne a veľmi akože hrubozrné metafory používa na predstaviteľov napríklad súčasnej koalície, čo by bolo v poriadku, keby on bol intelektuál, publicista, ale on je zároveň tvárou verejnoprávneho média a tvárou verejnoprávneho média nie je iba vtedy, keď je v televízii, ale aj vtedy, keď je niekde inde. On je celý čas tvárou a symbolom niečoho. Ďalšia vec je veľmi zásadná a veľmi podstatná. Tento typ relácie. Verejnoprávna televízia má dávať priestor všetkým názorom. Jeho relácie sú absolútne jednostranné, tam neexistuje oponentúra.“

Moderátorka

„Ale máme aj ďalšiu reláciu. Do kríža, napríklad.“

R. Michelko

„Áno, a tá je v poriadku. Pretože tam sú rôzni ľudia. Len, viete, verejnoprávne médiá majú dávať priestor všetkým relevantným názorom. Relevantné znamená, že určite nie nejakí reptiliáni alebo chemtrails, alebo podobne. Ale. Sú nejaké tri základné hodnotové orientácie. Liberálna, konzervatívna, sociálnodemokratická alebo sociálno-konzervatívna, to je jedno. Máme úplne tento typ relácie, tento typ verejného diskurzu, dramaturgia, hostia, úplne absentuje. Osobnosť ako Chmelár, Muránsky, by kľudne mohli mať aj tento typ a otvorili by diskusie.“

Moderátorka

„Pán Michelko, urobme prosím z toho naozaj diskusiu, nie monológy. Navyše, pán Chmelár, ak sa nemýlim, je stále poradcom pána premiéra.“

R. Michelko

„Dobre. Teraz je to pasé. Teraz je to pasé.“

Moderátorka

„Dobre. Pani Jaurová, zazneli tu argumenty, zatiaľ z jednej aj z druhej strany, presvedčili vás, že sú tak zásadné, že treba urobiť zmeny, ktoré ste si určite prečítali v podobe navrhnutého zákona?“

Z. Jaurová

„Ja som hlavne presvedčená o tom, že ak sa idú robiť nejaké zmeny, a ak sa idú robiť nejaké zmeny napríklad vo verejnoprávnej televízii, tak sa tie zmeny majú robiť na základe nejakých dát, majú sa robiť riadnym legislatívnym procesom, a tí, ktorí tie zmeny robia, ich musia vedieť vysvetliť a musia ich vedieť aj obhájiť. A obávam sa, že tu sa nestalo nič z tohoto a my dnes máme na stole zákon, ktorý nevieme odkiaľ prišiel a ktorý v konečnom dôsledku je hodený do skráteného pripomienkového konania, kedy sa k nemu vlastne príslušná verejnosť môže vyjadrovať presne osem dní a ktorý z absolútne nepochopiteľných dôvodov, ktoré sa nedočítame ani v dôvodovej správe, ruší verejnoprávne médiá na

Slovensku a zakladá novú inštitúciu. A my nevieme, prečo takýto zákon prišiel a ani to nie je reakcia na tie výhrady, ktoré tu zazneli, pretože keby sme aj akceptovali, že všetky tie zmeny v tom zákone, ktoré tam teda sú, sú namiesto, tak ja sa pýtam, že prečo sa to nerobilo novelizáciou zákona o RTVS, keďže deväťdesiat percent alebo aj možno viac toho zákona je vlastne zákon o RTVS, ale namiesto toho máme predložený nejaký zákon, o ktorého, ktorý neprešiel žiadnou celospoločenskou diskusiou a o ktorom tu my dnes diskutujeme už vtedy, keď je predložený do skráteného medzirezortného pripomienkového konania. A teda určite sa dostaneme aj k tým argumentom, že čo v tom zákone je napísané. V každom prípade tá reakcia, či už verejnosti na Slovensku odbornej, alebo aj širokej, tá reakcia medzinárodných organizácií alebo európskych inštitúcií hovorí o tom, že ten návrh, ktorý máme predložený, je veľmi problematický a minimálne teda kontroverzný. A ja ešte, prepáčte, by som chcela povedať jednu vec, je to taká obligátna vec, ktorú hovorím vždy v týchto debatách, ale mne veľmi chýba za týmto stolom pani ministerka kultúry, ktorá teda už tradične nechodí do takýchto diskusií. Ja viem, že ste ju pozývali, viem, že ste pozývali aj iných zástupcov ministerstva kultúry, a že teda zase neprišla, a ja osobne považujem za extrémne neštandardné, že ministerstvo zastupuje generálny tajomník služobného úradu, ktorého vlastne prácou je administratívny chod ministerstva a nezastupuje ho niekto s politickým mandátom, ktorý by tu vedel relevantne diskutovať. Myslím, že to nie je fér ani voči pánovi Machalovi, ale že to nie je fér ani voči verejnosti, ani voči voličom.“

Moderátorka

„Ja len dodám, že nielenže sme pozývali pani ministerku kultúry, ale pozývali sme aj ďalších zástupcov koalície tak koalícieho SMERu-SD ako aj HLASu-SD, naozaj tá hosťovská zostava sa vyvíjala veľmi hekticky a priebežne sa menila celý deň, takže som rada, že na záver dňa môžeme diskutovať o veciach predsa len s kľúčovými hráčmi, lebo i keď tu nie je ministerka kultúry, je tu predkladateľ návrhu pán Lukáš Machala. Zazneli tu nejaké argumenty, pani Jaurová hovorí, že nevie, prečo tento zákon vznikol a ja sa teda pýtam, či máte dáta, napríklad od Rady pre mediálne služby alebo od Rady RTVS, čo sú kontrolné orgány, či máte na to dáta, že naozaj dochádza k nejakému porušeniu zákona?“

L. Machala

„Ďakujem pekne za slovo. V prvom rade by som chcel podotknúť, že to, že prichádzame s návrhom zákona o Slovenskej televízii a rozhlas je výsledkom programového vyhlásenia vlády, kedy vláda sa zaviazala na tom, že bude riešiť problematiku nezávislej a objektívnej žurnalistiky a verejnoprávneho vysielania na Slovensku s tým, že prvotný návrh mal byť na rozdelenie tejto inštitúcie. K tomu nedošlo, keďže sme zanalyzovali, že takýto krok by nebol veľmi prospešný, ale ku tým vašim dátam by som povedal asi nasledovné. Tie dáta, ktoré by sme mohli získať z Rady RTVS alebo z Rady pre mediálne vysielanie, sú veľmi problematické, pretože podania občanov alebo právnických osôb na problematiku vysielanie Rozhlasu a televízie Slovenska sú na dennom poriadku. Ja, ako advokát, ktorý sa zaoberám aj autorským a mediálnym právom, vás môžem ubezpečiť, že naozaj tých podaní je niekoľko desiatok za mesiac.“

Moderátorka

„A kde chodia tie podania, ktoré máte na mysli?“

L. Machala

„Väčšinou chodia na RpMS, na Radu pre RTVS nechodí až tak veľa, zrejme, ale čo je podstatou týchto podaní, je nespokojnosť tých, ktorí si túto televíziu platia a to sú daňoví poplatníci, s tým, akým spôsobom narába Slovenská televízia a rozhlas, teda Rozhlas a televízia Slovenska s financiami ich, teda s financiami daňových poplatníkov. Väčšinou sú to veľmi nespokojné podnety, ktoré sa týkajú neobjektivity spravodajstva, publicistiky, ale aj absencie ďalších programov verejnej služby, či už sú to dokumentárne filmy, programy pre deti, programy vzdelávacieho charakteru, programy pôvodnej slovenskej tvorby a viac-menej to sa nám opakuje viac rokov.“

Moderátorka

„Ide ale o to...“

L. Machala

„Pokiaľ by ste chceli presné dáta, ako čísla, tie vám teraz samozrejme nebudem hovoriť, ale pani Jaurová správne povedala, že každá zmena by mala vychádzať z nejakých poznatkov a z nejakých dát.“

Moderátorka

„Rozumiem, len ide o to, že či napríklad tá Rada pre mediálne služby ich tak aj vyhodnotí, že išlo o porušenie niečoho.“

L. Machala

„Rada pre mediálne služby niektoré veci vyhodnotí pozitívne, niektoré vyhodnotí negatívne. Samozrejme, nevyhodnotí všetky negatívne. Ale vaša otázka smeruje k tomu, že, samozrejme, RTVS si robí svoju robotu podľa všetkého výborne a tým pádom nie je dôvod meniť zákon.“

Moderátorka

„To netvrdím. Ja sa len pýtam na tie dôvody. Pán riaditeľ chcel reagovať.“

L. Machaj

„No, ja musím naozaj potvrdiť to, čo hovorí pán Machala, že na Radu pre mediálne služby chodí veľa podaní a musím povedať aj to, že Rada pre mediálne služby je momentálne jediný orgán, ktorý môže posudzovať to, či RTVS ale aj iné médiá dodržiavajú zákon. My máme vlastne dve úrovne kontroly. Jedna je naša Rada RTVS, ktorá vlastne kontroluje to, ako my realizujeme môj projekt, ako realizujeme koncepciu, ako realizujeme zákon o RTVS, a potom kompletné mediálne prostredie a mediálnu legislatívu sleduje Rada pre mediálne služby. Za moje pôsobenie, to je rok a pol, bolo podaných naozaj niekoľko desiatok návrhov od súkromných osôb, od organizácií. Musím povedať, že ma to veľmi teší, že Rada pre mediálne služby len dvakrát skonštatovala, že išlo o porušenie, použila tú najnižšiu možnú úroveň toho, z tej sankcie, to je upozornenie. Veľmi dobre viete, že akým spôsobom sa narába, že najprv je upozornenie, potom je sankcia pokuty, nechcem hovoriť, že naša priama konkurencia dostáva naozaj veľké finančné pokuty, my sme nedostali ani jednu. A ja toto argumentujem všetkým, keď hovoria, že my sme neobjektívni a neviem čo. Dajte podanie na Radu pre mediálne služby, to je orgán, ktorý jediný tu zatiaľ má možnosť a povinnosť toto sledovať, a viem, že záujem, a to sa aj deklarovalo teraz na tlačovke, že sa chce zmeniť tento systém, čo opäť je, by som povedal, zdvihnutý prst na to, že politická moc nejakým spôsobom chce ovládnuť mediálny priestor. Je to môj názor a za tým si stojím.“

Moderátorka

„Pán Michelko, treba povedať že paradoxne na tej tlačovke odznela aj veta pán Tarabu, že citujem Nezaujímá nás primárne spravodajstvo. Prečo potom jednak časť zákona, významná časť, a jednak aj tie niektoré vyjadrenia smerujú práve k tomu spravodajstvu?“

R. Michelko

„Tak, ja, samozrejme, nie som hovorcom pána Tarabu. Ale spravodajstvo je asi to, čo tak senzitívne vnímajú naši voliči. Druhá vec je, že či a do akej miery sa napĺňa tá verejná služba aj čo sa týka tvorby nejakých verejnoprospešných relácií, menšinových žánrov a podobné. Ja zas na druhej strane chápem, že je problém aj s financovaním, a že určite by sme si predstavovali inú televíziu, keby sme mali nejakú, nejaký kanál ako je český Art, alebo keby sme mali naozaj viac vecí, len chápem, že pri takto nastavenom financovaní to nie je možné. Druhá vec je, tam boli vyslovené obvinenia alebo podozrenia, či sa aj s tými veľmi obmedzenými prostriedkami narába v poriadku, a že či napríklad zadávanie nejakých relácií do externého prostredia a využívanie producentských spoločností, ktorí, teraz neviem, bolo to vraj za Rybníčka, do akej miery to je to dnes, že na televíznych, na technike v televíznych štúdiách producentské firmy produkovali niekedy veci pre RTVS, to je dosť problém, aké sú tam marže, či nemá televízia dostatočné kreatívne a technické kapacity, aby si to urobila vo vlastnej réžii. Či je to takto najefektívnejšie, to sú otázky a dnes je kompetencie Rady RTVS tak biedne, že ona nemôže ani do týchto vecí, sú samozrejme veci, zmluvy zverejnené v centrálnom registri zmlúv, ale nemajú benchmark, nevieme, či tá alebo oná producentská spoločnosť vyrába za ceny, ktoré sú na trhu obvyklé, či napríklad zadávanie výroby do externého prostredia je v poriadku alebo nie, a či ešte aj týmto spôsobom sú efektívne narábané prostriedkami.“

Moderátorka

„To si žiada argument pána riaditeľa. Je to v poriadku?“

L. Machaj

Pán Michelko, práve toto je teraz momentálne ste povedali, že o čom by sa malo diskutovať. Viete, vy ste momentálne ako keby tou legislatívnym procesom predbehli tú diskusiu. Ja by som bol veľmi rád, keby som napríklad na Výbore pre médiá a kultúru mohol o tomto diskutovať a nie o tom, ako vyzerá môj osobný bankrot, viete? Lebo to, čo dneska odznelo na tej tlačovke, to je naozaj zvažujem, že použijem aj nejaké legislatívne postupy, lebo to je naozaj na ochranu osobnosti. Odznali tam veci, ktoré

teda ma zasiahli a musím povedať, že nie som s tým úplne úplne v poriadku, ale toto je práve ten moment, o ktorom by sme mali diskutovať. Veď my sa nebránime, na to sú mechanizmy, ktoré jasne môžu vstúpiť do toho, že akým spôsobom financujeme. Ja môžem garantovať, že keď sa predtým hovorilo, že isté veci neboli úplne v poriadku, ja som človek, ktorý som vyhodil producentov, ktorí mali nejaké návrhy, ktoré nestotožňujú sa s mojím presvedčením. Ja vám garantujem, že, a dávam tu teda verejný prísľub, ak by sem prišla kontrola a zistila by najmenšie pochybenie z financovania, ja v tom momente odstúpim. V tom momente pôjdem preč. Ale ja garantujem, že všetko čo sa tu deje, je v rámci toho, aby sme nastavili financovanie tak, aby sme s tým rozpočtom, ktorý teraz momentálne, bohužiaľ, sa znížil o päťdesiat miliónov eur, sme postavili verejnoprávne vysielanie, aby sme sa nemuseli hanbiť, aby sme boli naozaj konkurencieschopní, a to sa aj ukazuje na tých číslach. Ja by som bol veľmi rád, keby som mohol ukázať to, že my v porovnaní s minulým rokom sme všetky programové služby naše aj rozhlasové aj televízne stúpili. Akože toto je fakt, ktorý je neodškriepiteľným. My sme stále ešte najobjektívnejšie spravodajstvo a toto sa hodnotí ľuďmi a stúpili sme o 1 a pol %. Diskutujme o tom a nedávajme návrh zákona, ktorý je naozaj podľa môjho názoru veľmi zlý, akože úplne povedal by som že dá sa ho roztrhať teda na papieriky, ale diskutujme o tom. Ak by ste mali akýkoľvek konštruktívny návrh, ja, aj môj management garantujem, že sa ním budeme zaoberať.“

Moderátorka

„Pán Michelko, len krátko sa vrátim k tomu, čo povedal pán riaditeľ.“

R. Michelko

„Ja som bol aj na tej tlačovke vyzvaný, aby sme si pozvali pána riaditeľa, a čo sa týka jeho osobného bankrotu, áno, je to informácia, ktorá je všeobecne známa, pamätám si to vypočutie, bolo to prepierané, diskutované...“

Moderátorka

„ A tu sa chcem na chvíľu pristaviť. Na tlačovke povedal pán Taraba, meno pána riaditeľa spojil so slovom bezdomovec. Je takéto vyjadrenie namieste? Vy s tým súhlasíte, alebo sa chcete v mene SNS ospravedlniť?“

R. Michelko

„ Ja určite nebudem komentovať vyjadrenie svojho kolegu.“

Moderátorka

„A je to hodné ospravedlnenia?“

R. Michelko

„To je medzi nimi dvoma. Ale čo poviem, môj osobný názor, ja poviem prečo to môže byť otázne. Ako som zistil, tak pán riaditeľ má jediného veriteľa. Je to nejaká holandská firma, ktorá je, alebo takto. Kedy by to bol veľký a vážny argument, ktorý je, nás teda zreteľa hodný? Bolo by to vtedy, ak by veritelia pána riaditeľa boli dodávatelia pre Twist a v podstate ľudia, ktorí dodávajú služby a tovary v mediálnej branži a v prípade, ak by títo veritelia dostávali zákazky od verejnoprávneho média, tak to je vážny konflikt záujmov.“

Ľ. Machaj

„Samozrejme, to súhlasím.“

R. Michelko

„A preto bolo legitímne sledovať a pýtať sa na túto otázku. Druhá vec je, že dnes nemáme dostatok ľudí, a možno sa to bude dať zistiť, že kto je vlastne, neviem kto je trvalý teda užívateľ výhod, kto je konateľom a vlastníkom tej firmy, prečo táto holandská firma požičala a kto je za tým. Bolo by možno fajn, keby, myslím, že taký podnet išiel na Radu RTVS, dostal som informáciu, že takýto list tam bol, pokiaľ viem, nebolo zodpovedané, neviem, či sa toto dostalo, ale toto je legitímne sa pýtať, kto sú veritelia, menovite, sú to ľudia, ktorí majú nejaké prepojenia na slovenský mediálny trh, sú to slovenskí ľudia so slovenským domicilom, majú nejaké väzby? To je legitímne a, samozrejme, predpokladám, že budete pozvaní a budeme sa aj o tomto vecne baviť.“

Ľ. Machaj

„Ja s tým súhlasím, môžem povedať len toľko, že ja som bol teda v konkurze, ten konkurz sa ukončil osobným bankrotom, ja som v momente už vyradený z toho konkurzu, ja teraz čakám na posledný bod, ktorý znamená vysporiadanie istých vecí, ktoré sa týkajú môjho majetku, a tam bude už celé toto zastavené. Takže, tam nie je, tam už tam neexistuje žiadne prepojenie medzi akýmkoľvek veriteľmi,

ktoré, ja som, viete, ja som povedal dnes novinárom, že som hrdý na to, čo som urobil to, čo som urobil, že som zachránil rádio Twist, ktoré bolo pred tými dvadsiatimi rokmi, tridsiatimi rokmi tuná jedným zo základov spoločenskej zmeny, riskoval som naozaj to, že som osobným majetkom garantoval pôžičku pre Twist. Stalo sa čo sa stalo, beriem to ako svoje, svoju zodpovednosť, ale považujem to za úplne legitímne a urobil by som to opäť, len aby som zachránil toto médium. Ja som z toho nič nemal, lebo všetky peniaze išli do Twistu, ja som z toho nemal ani jednu vtedy ešte korunu a stojím si za tým, že toto bola etapa, ktorá vôbec nesúvisí s nejakým zlyhaním, jak to dneska bolo povedané, že ako môže taký manažér, a ja neviem čo, veď, preboha, my odovzdávame na Radu RTVS každý mesiac ekonomické vyhodnotenia tejto organizácie. Ja som v pondelok zhodou okolností dostal kvartálnu odmenu, ktorá je viazaná na to, či splním, alebo nesplním ekonomické ukazovatele. Aký bankrot, čo sa to tam na tej tlačovke rozprávalo, že nám hrozí bankrot? Veď my sme povinní robiť vyrovnaný rozpočet. Nech si, preboha, vaši kolegovia preštudujú legislatívu a nech sa pozrú na to z tohto pohľadu, že čo vlastne rozprávajú?“

Moderátorka

„Páni, keď dovolíte, naozaj už sa posuňme ďalej. Myslím si, že ste si to vysvetlili, padli argumenty, pani Jaurová už dávno čaká na reakciu, nech sa páči.“

Z. Jaurová

„No, ja vlastne nie som si úplne istá, že v akej diskusii teraz sedím. Lebo ja som mala pocit, že sa tu rozprávame o nejakom návrhu zákona, ktorý prišiel z ministerstva kultúry a ktorý je veľmi kontroverzný a nie o finančnej situácii tuto pána riaditeľa, ktorý bol zvolený v regulérnych voľbách. Pokiaľ má niekto pochybnosti o nejakom jeho konaní, máme orgány činné v trestnom konaní, máme na to úplne iné inštitúcie a nie, preboha, legislatívnu iniciatívu a my tu máme dnes na stole zákon, ktorého cieľom je odvolať riaditeľa RTVS za to, že je v osobnom bankrote? Alebo čo je vlastne jeho cieľom? Viete, a ja začínam mať pocit, že toto je nejaký vzorec, ktorý táto vládna koalícia uplatňuje na legislatívny proces. Už dokonca aj Ústavný súd skonštatoval, že strašným spôsobom upadá legislatívna kultúra, lebo my tu chceme zachrániť nejakých ľudí od trestného stíhania, tak urobíme komplexnú reformu Trestného zákona, alebo chceme riešiť nejakú jednu konkrétnu vec s riaditeľom RTVS, ktorý bol právoplatne zvolený a urobíme komplet nový zákon o komplet novej verejnoprávnej inštitúcii? Že naozaj, prosím vás, vráťme sa ako keby do reality, vráťme sa do nejakých štandardných legislatívnych procesov, ktoré sú prijateľné v Európskej únii a nerobme tu naozaj akože tento typ diskusie.“

Moderátorka

„Dáma a páni, podme teraz hovoriť o tom, čo najviac rezonuje a čo najviac zaujíma aj našich poslucháčov a divákov. Návrh nového Zákona o rozhlase a televízii Slovenska ohrozuje redakčnú nezávislosť tohto verejnoprávneho média - uviedla vo svojom vyhlásení Európska vysielacia únia. Zároveň vyzvala slovenskú vládu, aby návrh prehodnotila. Na názor vysielacej únie sme sa pýtali priamo jej riaditeľa.“

Redaktor

„Čo je podľa vás najproblematickejší bod v návrhu legislatívy?“

Noel Curran, generálny riaditeľ EBU

„Základným pilierom nezávislých médií je nezávislé výberové konanie. Princíp, kedy troch členov rady menuje ministerstvo kultúry a štyroch národná rada ide očividne proti všetkým odporúčaniam európskeho zákona o slobode médií. Celá kontrola nad Radou, o ktorej sa hovorí, je tiež veľmi radikálnym riešením. Musíte mať nezávislé vedenie, musí existovať nezávislé výberové konanie. Inak nastane situácia, že vlády si budú dosadzovať všade svojich ľudí. To je už situácia, že médium sa stalo štátnym.“

Redaktor

„A ak vláda bude napriek všetkému pokračovať a zákon schváli, aké dôsledky to bude mať pre Slovensko?“

Noel Curran, generálny riaditeľ EBU

„Myslím si, že to poškodí vašu reputáciu a uvrhne vás to do dlhodobého konfliktu s Európskou komisiou pre ohrozenie právneho štátu a nedodržiavanie zákona o slobode médií. Myslím si, že by utrpela aj divácka verejnosť. Ona je pritom kľúčovou pre televíziu. Budete svedkami toho, ako sa cyklicky a pravidelne budú meniť generálni riaditelia televízie, takže bude ťažké presadiť nejakú dlhodobú

stratégiu. Bude to mať celú plejádu dôsledkov a musím, žiaľ, povedať, že len negatívnych. Nevidím v tom nič pozitívne.“

Redaktor

„Spomenuli ste divákov. Čoho by sa mala divácka verejnosť obávať a na čo sa má pripraviť?“

Noel Curran, generálny riaditeľ EBU

„V iných krajinách sme pozorovali, že pre vládne menovania osôb na rôzne pozície v televízii alebo pre zasahovanie do redakčného procesu diváci dostávali len jednostranné informácie o svete. Jednoducho sa udialo toto - diváci mali len informácie, ktoré sa stotožňovali s vládnym názorom na politický vývoj či na dianie vo svete. V krajinách, kde sa toto stalo, sa prudko znížila dôvera vo verejnoprávne médiá. Takže na slovenskú divácku verejnosť to bude mať negatívne dopady.“

Redaktor

„Deje sa podobný proces aj v nejakom inom médiu v rámci EBU?“

Noel Curran, generálny riaditeľ EBU

„Myslím si, že v niektorých krajinách je zjavný tlak štátu na verejnoprávne médiá. To je jasné. Nie je to však vo väčšine krajín. Takto narýchlo si neviem spomenúť na podobnú legislatívu v nejakom inom štáte, ktorého médium je členom EBU. Toto je prudká zmena a neviem si vybaviť žiadnu inú podobnú legislatívu.“

Redaktor

„Len pre uistenie - úloha EBU je len symbolická. Môžete apelovať na úrady, komisiu či slovenskú vládu, ale neexistujú konkrétne kroky, ktorými by ste mohli tento legislatívny proces zvrátiť?“

Noel Curran, generálny riaditeľ EBU

„Na území Slovenska nemáme žiadnu právomoc, máme však vplyv. Absolvovali sme viaceré úspešné diskusie s inými vládami o pripravovanej legislatíve, pretože si tieto vlády uvedomili, že sme rešpektovaná organizácia s určitým vplyvom. Takže budeme o situácii na Slovensku hovoriť v Bruseli na pôde Európskej komisie, aj s inými medzinárodnými organizáciami. Budeme upriamovať medzinárodnú pozornosť na tento problém. Nemáme pod kontrolou legislatívny proces na Slovensku, ale môžeme ho v určitej miere ovplyvniť. Slovenskej vláde by som odkázal, že v iných krajinách prebiehajú diskusie o tom, ako čo najlepšie nastaviť mechanizmy fungovania verejnoprávnych médií. V týchto diskusiách aktívne figurujeme a zdieľame skúsenosti, čo by mohlo v akých podmienkach ideálne fungovať. Sme otvorení akejkoľvek diskusii na túto tému, no je na Slovensku, ako sa rozhodne. EBU vie zhodnotiť legislatívu a ponúknuť riešenie, ako môžu veci fungovať lepšie. Budeme však hovoriť o slovenskej situácii na medzinárodnej scéne.“

Moderátorka

„Toľko stanovisko Európskej vysielacej únie. Pán riaditeľ Machaj, vysvetlime, prosím, našim poslucháčom, divákovi a celej verejnosti, v čom vidíte riziká tohto návrhu?“

Ľ. Machaj

„No, predovšetkým v tom, že ako to už bolo povedané, že vznikajú nové kontrolné orgány, ktoré sú volené jednofarebne, že je tam, je tam veľká, veľká účasť vlastne parlamentu, a je jasné, akým spôsobom sa bude v parlamente voliť, a hlavne ministerstva kultúry, to znamená, to, čo tuná vznikalo niekoľko rokov, keď prvé diskusie o verejnoprávnych médiách a prvé legislatívy vznikli hneď po revolúcii, to znamená, že v deväťdesiatom prvom roku tam sa začalo o tomto diskutovať, a my ako keby sme celý tento proces zahodili. Ja môžem povedať len toľko, že napríklad naša Rada je volená tak, že každé dva roky sa menia traja členovia, to znamená, je tam garancia určitých prechodov aj ponad vládnu moc.“

Moderátorka

„Čiže to, že kto volí členov Rady sa neprekrýva s jedným volebným obdobím, ale plynulo to prechádza do ďalšieho roka?“

Ľ. Machaj

„Áno. Je pravda, ako hovoril generálny riaditeľ EBU, že je strašne veľa možností ako fungujú verejnoprávne médiá, ako sú financované, niekde, dôležité je aj, ako sa povedzme volí generálny riaditeľ, ja som bol napríklad účastníkom voľby ešte v roku dve tisíc šesťnásť, kedy, dve tisíc šesť, keď som sa uchádzal o post generálneho riaditeľa Slovenského rozhlasu a vtedy to bolo volebné Radou. Čiže Rady v niektorých krajinách volia generálnych riaditeľov, niekde to volí parlament, samozrejme, mal by

byť záujem, aby sa vzdával verejnoprávny priestor od politickej moci, a tu je ten proces úplne opačne. Tu sa k nemu približujeme.“

Moderátorka

„Je tu aj nový orgán - Programová rada.“

L. Machaj

„Hej. No, ja som už niekoľkokrát v médiách povedal, že mne Programová rada pripadá ako orgán cenzorský. My máme Programovú radu, ja mám poradný orgán, ktorý...“

Moderátorka

„Ale to sú zamestnanci.“

L. Machaj

„No, to sú zamestnanci, ale je to Programová rada, ktorá definuje základné veci, ktoré sa týkajú programovej štruktúry a program, je tam centrálny register námetov, kde opäť sa jednotlivé veci definujú, takže toto je ako keby dvojité štruktúry tu vznikajú, tá Programová rada, ktorá má také právomoci nejasne definované, ale môže dať návrh na odvolanie riaditeľa - to mi pripadá naozaj ako cenzorský úrad a nie ako ochrana verejnoprávnosti tohto média.“

Moderátorka

„Pripomeňme, že Programovú radu bude tvoriť alebo má tvoriť podľa tohto návrhu jedenásť členov, z toho deväť ich má zvoliť parlament a iba dvoch si majú voliť zamestnanci medzi sebou. Pán Machala, vy ste na tlačovej besede povedali, že nie je pravda, že by táto Programová rada mala kompetenciu zasahovať do vysielania. Lenže, kto si prečíta zákon, tak nájde tam odsek, v ktorom sa hovorí, že ak riaditeľ v určenej lehote alebo bez náležitého odôvodnenia nevykoná nápravu vo vysielaní verejnej služby, podľa rozhodnutia Programovej rady môže byť odvolaný. Nie je to teda de facto možnosť zasahovať do vysielania týmto spôsobom? Že si to môže vynútiť?“

L. Machala

„Dobre, takže ja by som išiel trochu inak, lebo táto diskusia sa uberá tým spôsobom, že v podstate akí ste tu všetci perfektní, a vlastne žiadny problém tu nie je.“

Moderátorka

„Ja sa len pýtam, pán Machala.“

L. Machala

„Ja si poviem svoje, ja si budem odpovedať to, čo ja mám pripravené. Takže, v prvom rade, pán generálny riaditeľ - tento návrh zákona je kvalitný, je moderný a vyprosím si, aby ste hovorili, že ho budete trvať na papieriky, dobre? My sme vychádzali a veľmi poctivo sme študovali tridsať vysielacích štruktúr, tridsať štatútov a tridsať systémov európskych verejnoprávnych televízií. Takže nie je pravda, že to, čo je v návrhu zákona, je nejakým spôsobom ohrozenie vysielania alebo ohrozenia verejnoprávnosti alebo nezávislosti, alebo môžete si to nazvať akokoľvek slovenského vysielateľa verejnej služby.“

Moderátorka

„To mimochodom hovoria aj zahraničné inštitúcie. Ale z ktorých modelov ste vychádzali, pána Machala?“

L. Machala

„Áno. My sme vychádzali z viacerých modelov, pretože tie, začnem možno kreovaním tých Rád, lebo to vás asi bude zaujímať najviac. Tie Rady sa kreujú v každom verejnoprávnom vysielateľovi v Európe ináč. Je pravda, že niekde to kreuje parlament, pána generálneho riaditeľa zvolili, ako povedala pani poslankyňa, demokratickou formou poslanci. Ja som sa pýtal aj na tlačovke - A nie je to politický nominant teda, keď ho zvolili poslanci? Aký je to nominant, koho je to nominant, nie je politický? Ako o čom sa tu rozprávame?“

Moderátorka

„Ja som sa vás ale pýtala pôvodne na Programovú radu. Môžete mi na to, prosím, odpovedať?“

L. Machala

„Áno, určite vám na to odpoviem, veľmi rád, len budem pokračovať ešte ďalej. Pri tvorbe Rady sa jednak môže kreovať čisto parlamentom, môže to byť kombinácia parlamentu, vlády, zamestnancov, môžu tam byť aj členovia rôznych nadácií ako to má napríklad ORF alebo to má švédská televízia alebo to má BBC. My sme vychádzali z modelov, ktoré fungujú a som veľmi prekvapený tou, takým plačlivým tónom

pána predsedu Európskej vysielacej únie, no div že sa nám tam nerozplakal, že my tu robíme nejaké harakiri. Veď Nóri, Slovinci, Taliani kreujú podobne svoje dozorné orgány.“

Z. Jourová

„Ale kdeže.. To nie je vôbec pravda.“

L. Machala

„Dobre...“

Ľ. Machaj

„Ja mám pocit, že asi generálny riaditeľ EBU asi presne vie, a keď on povedal, my sme mu poslali celý návrh tohto zákona a keď povie, že nevidí žiadne prepojenie na to, ako funguje verejnoprávny priestor v Európe, tak asi neplakal a asi nejakým spôsobom s týmto teda vôbec nesúhlasí.“

L. Machala

„Pán generálny riaditeľ, ja si dovoľím, teda pardon, že vám skáčem do reči, ale dovoľím si naozaj veľmi hlboko pochybovať, že pán generálny riaditeľ EBU vie presne všetky modely a vie ich presne naspamäť, pretože aj v tej svojej odpovedi povedal, že nevie presne akým spôsobom všetky, aj štátna moc v iných štátoch ďalej zasahuje alebo chce zasahovať do nejakých modelov verejnoprávnych inštitúcií, ako fungujú. Takže to sú všetko len také dojmy a pojmy, vy ste sa pýtali na Programovú radu...“

Moderátorka

„Len skúsme, prosím, konkrétne... na Programovú radu. Programová rada, lebo medzitým už mohli poslucháči aj diváci zabudnúť, že jedenásť členov má mať Programová rada. Deväť ich volí parlament a podľa zákona, ak riaditeľ neposlúchne, čo mu hovorí Programová rada, že má niečo sa zmeniť vo vysielaní, tak môže byť riaditeľ odvolaný.“

L. Machala

„Áno.“

Moderátorka

„Čiže, či si nemyslíte, že toto je zásah do vysielania, ktorý môže mať prevažne politicky volená Programová rada.“

L. Machala

„Pani moderátorka, v prvom rade terminus technicus „právny“ dnes nepozná taký termín, že ak riaditeľ neposlúchne...“

Moderátorka

„Tak, povedala som to hovorovým jazykom, ale podstata ostáva.“

L. Machala

„Ja rozumiem, ale musíme sa vyjadrovať trochu presnejšie. Programová rada posudzuje a kontroluje program Slovenskej televízie a rozhlasu z hľadiska dodržiavania verejnoprávneho charakteru vysielania. A tu spomínal pán poslanec Michelko už na začiatku, že Rozhlas a televízia Slovenska od svojho vzniku, kedy vznikla vyslovene účelovým zákonom SaS, lebo sa chceli zbaviť generálneho riaditeľa Nižňanského, a vtedy to nebolo nedemokratické a vtedy nevyplakávalo EBU? Ja sa len pýtam, viete, ja som bol toho účastníkom, tiež som bol v tom manažmente a pán Machaj ma vyhadzoval ako člena manažmentu, keďže on bol štatutár vtedy, asi si to už nepamätá. Ja si to veľmi dobre pamätám. Akože, bolo to korektné, ale z hľadiska legislatívy to takisto bolo môžeme to brať že to bolo účelové. Vtedajšia vládna moc na čele s pani Radičovou sa skrátka rozhodla, že pán Nižňanský je nepohodlný a ďalší členovia manažmentu sú nepohodlní, tak sme si vymysleli Rozhlas a televíziu Slovenska, viete.“

Moderátorka

„To, samozrejme, bola účelová zmena, ale my sa tu teraz rozprávame o jednom zákone a ja som sa vás konkrétnu otázku pýtala...“

L. Machala

„Ale to všetko s tým súvisí. Tá Programová rada je nastavená tak, aby kontrolovala vysielanie verejnej služby. Nie je to cenzorský orgán, to už v podstate od toho dátumu ako bol tento návrh zákona zverejnený, tak som to počul už viackrát, všetky médiá to papagájujú, všetci opoziční poslanci to papagájujú, že tu je nejaký cenzorský orgán. Pre boha živého, veď je to obyčajný orgán, ktorý chce, ktorý bude jednak pluralitne navolený národnou radou, nikto nehovorí, že tam musia sedieť politici, nikto nehovorí, že tam musia sedieť len zástupcovia nejakých vybraných občianskych združení, neziskoviek, a tak ďalej...“

Moderátorka

„To tam ale nie je napísané, pán Machala.“

L. Machala

„No veď, ale to je v poriadku.“

Moderátorka

„Ale ja sa pýtam, že na základe čoho budú posudzovať to vysielanie, aké budú tie kritériá?“

L. Machala

„Tie kritériá si stanoví, tie kritériá jednak sú zákonné, jednak sú stanovené, jednak sú to aj kritéria, ktoré sa používajú, všetci členovia európskej vysielacej únie a sú dlhodobo nejakým spôsobom akceptované, a potom sú to aj kritériá, ktoré sú možno nové, lebo musíme stanoviť čo je to verejnoprávny charakter televízie, čo je to, čo je to program verejnej služby, to stále nie je, to mi dáte určite za pravdu, stále to nie je stopercentne stanovené.“

Moderátorka

„Aby sme ostali pri téme, o chvíľu bude mať priestor aj pán Michelko, pani Jaurová sa hlásila už predtým k slovu. Padli tu slová a vysvetlenia že Programová rada nebude cenzorský orgán, že je to inak. Ako sa na to pozeráte vy, pani Jaurová?“

Z. Jaurová

„Ja vlastne som prekvapená najmä tým, že na aké modely európske sa vlastne pán Machala odvoláva, lebo ja tie európske modely celkom dobre poznám a súhlasím s pánom predsedom EBU, že takýto model, aký sa tu navrhuje, nemá obdobu vo všetkých krajinách, ktoré sú združené vlastne v EBU, čo je aj nad rámec Európskej únie. Ja som, neviem vlastne teraz, lebo ja som počula niekoľko verzií, že akými modelmi ste sa inšpirovali. Najprv to bolo že nórskym modelom, no pri všetkej úcte, toto nepripomína nórsky model ani z vesmíru. Nórsko je v prvom rade krajina, ktorá je v rebríčku slobody médií na prvom mieste na svete. To znamená, že v Nórsku keby akýkoľvek politik povedal len stotinu z toho, čo bežne každý deň hovorí pán Fico, váš pán predseda pán Danko, aj pani Šimkovičová, ako sa otvorene vyjadrujú o tom, že chcú odvolať riaditeľa, tak v tej sekunde byť ten politik musel odstúpiť, napríklad, hej? Nehovoriac o tom, že nórska televízia je akciová spoločnosť, ktorá má klasické orgány akciovej spoločnosti. Je tam valné zhromaždenie, ktoré volí zbor riaditeľov a čo sa týka tých programových rád, aby som sa k tomu dostala, lebo to je podľa mňa celkom zaujímavá téma, že vy si tiež nemôžete myslieť, že keď niečo nazvete tak ako v Nórsku, takže to bude aj to isté, čo je v Nórsku. Proste, pri tých Radách a pri všetkých tých orgánoch nie je podstatné ako sa volajú, ale podstatné je, čo robia, aké majú kompetencie, a ako sú kreované. A v Nórsku ten programový výbor je v princípe poradný orgán, ktorý, kde zástupcovia verejnosti nejakým spôsobom ako keby kontrolujú alebo rozmýšľajú nad programom a dávajú nejaký feedback tej nórskej televízii. Takisto tie ostatné modely, ktoré ste spomínali, ani jeden z nich, ani španielsky ani taliansky model prakticky nemá nič spoločné s tým modelom, ktorý navrhujete. V jednom z nich volí parlament riaditeľa, v druhom je to obchodná spoločnosť, čiže opäť to nie je verejnoprávna inštitúcia, a možno že ešte môžeme spomenúť ten slovinský model, ktorý tiež je iný, ale ktorý je napríklad kritizovaný medzinárodnými inštitúciami posledné roky práve preto, že do istej miery urobil ani zďaleka nie v tej miere, v akej je to v tomto zákone, ale do istej miery urobil to, že vlastne umožnil vládnej moci si navoliť orgány tej televízie tak, aby ju do istej miery mohla tá vládna moc ovládať. A už je to kritizované a prejavilo sa to, samozrejme, na tom, že radikálne klesla dôveryhodnosť tej televízie odkedy urobili túto zmenu. Čiže, ja by som sa vrátila k tomu, že ako keby mrzí ma, že sa vás dotýka, keď vám hovoríme, že ten zákon nie je dobre pripravený, ale ten zákon je pripravený extrémne zle a to, že je pripravený extrémne zle, o tom svedčí napríklad to, že vy ste ho dali do medzirezortného pripomienkového konania práve v čase, kedy Európsky parlament definitívne prijímal ten zákon o slobode médií, ktorým, s ktorým je táto vaša právna úprava v rozpore vlastne vo všetkých bodoch, vo všetkých bodoch tam, kde novelizujete ten alebo vy ho nenovelizujete, vy navrhujete nový, ale tam, kde meníte súčasný zákon o RTVS. A ja sa teda vlastne, ja sa vlastne neviem rozhodnúť, že sú podľa mňa len dve možnosti. Že buď ste nevedeli o tom, že v Európskej únii sa prijíma takýto zákon, čo do istej miery svedčí o ako keby veľmi nízkom štandarde profesionality, alebo ste o tom vedeli, a potom ste to urobili ako symbolický čin, že vás vlastne legislatíva Európskej únie nezaujíma, pretože tá legislatíva Európskej únie, to ešte musím podotknúť, je nariadenie, to nie je ani smernica, to je nariadenie, to znamená, že to je legislatíva, ktorá platí dňom schválenia. A keď ju

európske krajiny nedodržiajú, tak Európska komisia môže začať voči nim konanie a my v ten deň dáme do skráteneho pripomienkového konania zákon, ktorý je s ňou v priamom rozpore. To znamená, že ja si myslím, že aj z tejto diskusie to vyplýva a vyplýva to podľa mňa aj z tej z toho ohlasu verejnosti a z ohlasu medzinárodných inštitúcií, že niekedy nie je úplne zlé povedať, že urobili sme chybu, nie je úplne nie je vôbec zlé povedať, že OK, zoberieme tú legislatívu späť, začneme tu celospoločenskú diskusiu, ktorú, mimochodom, aj náš zákon vyžaduje pri tvorbe legislatívy, a to, čo vypadne z tej celospoločenskej diskusie, ktorá môže byť presne o tých veciach, ktoré ste tu povedali, lebo mnohé z nich týkajúce sa napríklad pôvodnej tvorby, programovej tvorby, toho, čo to je vlastne verejnoprávnosť, ja si myslím, že je veľmi dôležité prejsť si spoločenskou diskusiou o tom, čo je to verejnoprávnosť v dvadsiatom prvom storočí v digitálnej dobe? Ale nič z tohto neprebehlo, a pokiaľ chceme ako keby mať naozaj dobrú verejnoprávnu televíziu, ktorá nebude iba hlásnou trúbou jednej strany a vlády, ale bude patriť všetkým občanom, tak to musíme robiť takto.“

Moderátorka

„K európskej legislatíve o ktorej hovorí pani Jaurová sme si pripravili aj krátky materiál, aby vedeli podrobnejšie aj naši diváci a poslucháči, o čo ide. Nová legislatíva, ktorú musia prijať všetky členské štáty, zakazuje akékoľvek formy zasahovania a nátlaku na médiá a zvýši transparentnosť ich vlastníctva. Za schválenie novej legislatívy hlasovala výrazná väčšina europoslancov.“

Redaktorka

„Dokument definuje práva a ochranu pre novinárov v rámci Európskej únie. Členské štáty budú povinné chrániť nezávislosť médií pred vládnymi, politickými, hospodárskymi či súkromnými zásahmi.“

Sabine Verheyenová, predsedníčka výboru EP pre kultúru a vzdelávanie

„Poskytovatelia verejnoprávných médií musia byť viac nezávislí od vlád, zákonom je potrebné zaručiť túto nezávislosť. Novinárske zdroje a dôverná komunikácia budú lepšie chránené. Zamerali sme sa aj na väčšiu transparentnosť pokiaľ ide o vlastníctvo médií a reklamu a na problémy, ktorými trpeli audiovizuálne médiá.“

Redaktorka

„Podľa spravodajkyne zákona sú aj správy zo Slovenska ohľadom chystaných zmien v RTVS dôvod, prečo musí byť zákon účinný čo najskôr. Schválený dokument reaguje na nové hrozby pri slobode prejavu a na snahy zasahovať do nezávislosti médií.“

Sophie In'T Veldová, členka výboru pre občianske slobody EP

„Odkedy sa do úradu dostala nová vláda, vidíme od nej neustále útoky na novinárov a slovné vyhrážky. Momentálne sledujeme jeden z útokov, a to konkrétne na verejnoprávnu televíziu, ktorá by mala byť nezávislá. Ich zámerom je z nej očividne vytvoriť kanál, ktorý bude slúžiť na vládnú propagandu. Podobný prípad sme mohli vidieť v Poľsku a Maďarsku. Je to skutočne znepokojujúce.“

Redaktorka

„Akt zároveň zakazuje akékoľvek formy zasahovania do redakčných rozhodnutí a zabrániť má nátlaku na novinárov, aby prezradili svoje zdroje.“

Sabine Verheyenová, predsedníčka výboru EP pre kultúru a vzdelávanie

„Je to dôležitý krok vpred pre našu demokraciu v Európe a posilnenie schopnosti občanov robiť demokratické rozhodnutia. Je to dôležité z hľadiska mediálneho prostredia, ktoré musíme globálne chrániť. Problémov so slobodou a rozmanitosťou médií je stále viac a myslím si, že v Európe naozaj musíme ukázať, že médiá sú kľúčové na fungovanie demokracie.“

Redaktorka

„Europoslanci tiež presadili, aby právne predpisy obsahovali mechanizmus, ktorý veľkým online platformám zabráni svojvoľne obmedzovať alebo odstraňovať nezávislý mediálny obsah.“

Moderátorka

„Pán Michelko, nejde teda slovenský návrh zákona s ktorým prišlo Ministerstvo kultúry proti duchu tejto európskej legislatívy?“

R. Michelko

„Vyslovím sa k tomu, ale bola tu kolegyňa, vyše sedem minút hovorila, tak aspoň polovicu by som rád. Predovšetkým chcem povedať jednu vec. Ja troška žasnem. Kedy boli akékoľvek orgány verejnoprávných médií kreované inak ako politicky? Či už priamo alebo nepriamo? Ja pokladám za najhoršiu možnú voľbu voľbu v pléne národnej rade, lebo presne si pamätám, ako to bolo. Matovič

povedal, bude Machaj a bol zvolený Machaj, aj ľudia, ktorí už v našom výbore, nie všetci ľudia sa zaoberajú médiami a zo sto päťdesiatich poslancov je dovoľím si tvrdiť ani nie desať ľudí, ktorí nejak profesne sa tomu venovali. Čiže, to je čiste, ale čiste politická voľba a je to skaza. Je oveľa lepšie, a ja som bol vždycky a verejným hlásateľom toho, že som za to, aby túto kompetenciu mali Rady, kde sú odborníci, zafinované dvoma parametrami. Profesné a tým, že nesmú mať žiadnu priamu väzbu na akúkoľvek politickú stranu. A to sme sa aj v minulej debata dohodli a zhodli, že tí ľudia zvolením žijú s tou inštitúciou a nie s tým, kto ich zvolil.“

Moderátorka

„Rozumiem, len dovoľte, aby som dodala k tejto veci jednu vec, že vlastne ide aj o to, že doteraz ten zákon je nastavený tak, že členovia rady sa aj obmieňajú počas volebného obdobia. Ale tento návrh by sa vlastne prekryvali by sa tí členovia rady s volebným obdobím. Čiže, vždy keby prišla nová vláda, tak si zvolí svojich, ďalšia svojich, nie je tam žiadne prelínanie.“

L. Machala

„Ja by som pani Jančkárová to trošku opravil. Nie je to, že sa prekryva s volebným obdobím, pretože aj členovia rady sú volení na päť rokov. To znamená, že neprekryva sa to s volebným obdobím nikdy, vždy je tam presah určitý, minimálne polroka.“

Moderátorka

„Ale nedá sa to celkom porovnávať s tou aktuálnu situáciu.“

L. Machala

„Ja si myslím, že nie je to veľký rozdiel, a čo sa týka tej, prepáč, prepáč Roman, ale skúsím ja, lebo tu bola v podstate nejaká taká debata, že my nevieme, že čo je európske právo. Pani poslankyňa, ja som advokát, ja viem, čo je európske právo, nebojte sa. Máme veľmi dobre naštudovaný aj európsky akt o slobode médií, študovali sme aj celý legislatívny proces a dali si aj vaši kolega v europarlamente teda veľkú námahu, aby to teda stihli. Viem, že vy, progresívci, ste takí šikovní, a chcem vás ubezpečiť, že celý návrh zákona tak ako je, je v súlade s európskym aktom o slobode práva, až na jeden jediný článok, a ten, samozrejme, my budeme plne rešpektovať, a je to článok, ktorý sa týka, že rada môže odvolať generálneho riaditeľa aj bez uvedenia dôvodu. To budeme určite plne rešpektovať pri aj pri pripomienkach.“

Moderátorka

„Čiže to zmeníte, a to tam nebude?“

L. Machala

„No, samozrejme, my plne rešpektujem európsku legislatívu, pretože je súčasťou aj slovenskej legislatívy, tak nebudeme, samozrejme, nejakým spôsobom robiť pirátske akcie, ale to som len chcel povedať na margo toho, že či my nevieme, že čo je európska legislatíva. Ten samotný európsky akt o slobode médií, my ho veľmi vítame, takisto verím, že ho vítate aj vy, pretože konečne v Európe si zafinujeme, že čo sú to tie slobodné médiá a práve preto aj práve kvôli tomuto aktu sme dali do toho zákona tú Programovú radu. Aj práve kvôli tomu, aby sme vedeli to zafinovať bližšie, pretože ten európsky akt o slobode médií hovorí o rôznych, ako keby vrstvách toho, akým spôsobom sa majú verejnoprávne médiá a vôbec médiá v európskom priestore chrániť, a samozrejme aj novinári, a tá Programová rada je presne na to.“

Moderátorka

„Aby chránila novinárov?“

L. Machala

„Aby chránila verejnoprávne médiá.“

R. Michelko

„Môžem dokončiť? Lebo ja som nedokončil. Mal som sotva polovicu.“

Moderátorka

„Rozumiem, len treba zobrať do úvahy, že obaja v podstate reprezentujete ten návrh.“

R. Michelko

„Dobre, len niečo sa nepovedalo a treba povedať. Takže, chcem dopovedať. Aj ku kreovaniu tých rád, lebo samozrejme je, aj včera s .... kdekoho odborníkov ... že teda teraz sa ako kreujú. Kedy sa kreovali inak? Vždy sa kreovali Rady buď v parlamente, alebo priamo sa volil manažment v pléne, čo je oveľa horšie. Čo sa týka tohto hybridu, že časť menovaných, časť zvolených, je viacero orgánov štátnych, kde

je takýto klasický spôsob – Súdna rada - vláda, parlament, samospráva, prezidentka. Šyri zdroje kreovania. Správna rada ÚPN - takisto vláda, parlament, prezidentka, prípadne minister spravodlivosti v prípade dozornej rady. Čiže, spôsob kreovania je štandardný vo viacerých inštitúciách, ktoré majú nejakú zriaďovateľskú pôsobnosť štátu a robí sa tak. Môže sa ... pre mňa je oveľa dôležitejšie, že, samozrejme, že v tých Radách nebudú politici, v tých Radách musia byť profesne zafinovaní ľudia, ktorí jednak naozaj nesmú mať že väzby na stranu, nesmú to byť straníci, poslanci, politici, okresný predstaviteľ, ja neviem čo, a musia byť odborníci na danú onú... áno, môžu byť nejak hodnotovo... Čo sa týka, čo sa stalo v roku dve tisíc jedenásť? Jednoducho úplne sa zrušili mandáty Rady, členov rád televíznej a rozhlasovej rady a úplne to resetli. Zo dňa na deň. Že to sa stalo, čiže SaS je tá posledná. Ešte poslednú vec, ktorú chcem zdôrazniť.“

Z. Jaurová

„A preto ste vyškrtili z toho zákona napríklad to, že nemôže byť súbeh medzi členom rady a štátnym tajomníkom alebo vedúcim služobného úradu? Lebo to ste urobili.“

R. Michelko

„Ale ja nepredpokladám, že to takto bude.“

Z. Jaurová

„To je presne v rozpore s tým, čo teraz hovoríte. Nehovoriac o tom, že ľudia, ktorí sú v regionálnych a tak, no dobre...“

Moderátorka

„Len, prosím, ukončíte myšlienku, lebo naozaj, aby to bola diskusia.“

R. Michelko

„Ešte no, jednu dôležitú vec povedať k tomuto. Ja pamätám sa a poznám, aké mali kompetencie Rady do roku jedenásť, keď boli to televízna a rozhlasová, a aké majú dnes. Dnes má Rada RTVS vyložene symbolické právomoci, nemôžu ísť do hĺbky, nemôžu ani zďaleka sa vyjadrovať k programu a vôbec komunikovať. Aby bolo jasné, legitimita tých istých ľudí a legitimita riaditeľa je porovnateľná, lebo majú ten istý zdroj kreácie, či už je to parlament, vlastne obaja. Parlamentom, je volený tak ako dozorná rada, alebo teda tí ľudia, radní, tak aj tento, čiže oni majú rovnakú legitimitu, majú rovnako v súbehu a v spolupráci s tým manažmentom dozeráť na to, aby bol verejnoprávny charakter tých médií. A podľa mňa jednoznačne treba vrátiť Radám tie kompetencie, ktoré mali do roku jedenásť, lebo vtedy radní sa mohli pozeráť aj oveľa viacej pripomienkovať program a mohli, samozrejme, aj do ekonomiky hovoriť. To, čo urobil Krajcer, to bola spúšť na verejnoprávnom, to bola absolútna degradácia, a to boli naozaj figové listy. A toto treba určite dať na pravú mieru.“

Moderátorka

„Pán Michelko, ja len pripomínam, že máte výrazne viac času ako táto časť stola, čiže naozaj pán riaditeľ, prosím, vysvetlime explicitne, že v čom je rozdiel podľa vás, prečo ten návrh, ktorý určuje ako sa teraz budú voliť členovia Rady, nie je dobrý podľa vás, a prečo nie je dobré, ako sa bude voliť aj Programová rada. Nech sa páči.“

Ľ. Machaj

„Áno. Ja sa ešte predsa len ale vrátim k tomu európskemu aktu o ochrane médií. Ja mám pocit, že trošku inak čítame my dvaja tento text, lebo ja v paragrafe päť tam jasne vidím jeden odsek, ktorý je teda v prudkom rozpore s tým, o čom tu hovoríme, že tam sa hovorí, že má byť garantované, aby menežment a generálny riaditeľ mohli ukončiť svoje volebné obdobie, aby mohli presadiť program, ktorým boli zvolení a aby nemohli byť účelovo a bez nejakého udania dôvodu odvolaní zo svojej pozície. Takže toto a toto budeme pripomienkovať, pochopiteľne, ja ešte k tomu, že kompetencie Rád. Viete, ja som na pozícii, kedy mám trestnoprávnu zodpovednosť za chod organizácie. Viete, akože toto aby mala Rada rovnakú pozíciu ako ja, nech sa páči, nech predseda rady má takú istú trestnoprávnu zodpovednosť ako ja. Ved' ja podpisujem veci, za ktoré zodpovedám, a za ktoré môžem teda ísť pred súd a budem sa zodpovedať. Nech sa páči, nech to majú aj oni. Ale ten, tá pozícia Rady podľa mňa momentálne, pochopiteľne, dá sa hovoriť o tom, do akej hĺbky môžu ísť, ale tá diskusia, ktorú my máme na rade RTVS je vždy konzistentná, máme rozdielne názory na niektoré veci, vždy sa snažíme vyhovieť obom stranám, potom môže teda dať svoje stanovisko ktorýkoľvek člen Rady RTVS. Nie všetci sa zhodneme, ale tá zodpovednosť, preboha, toho generálneho riaditeľa je ďaleko iná, ako ktoréhokolvek člena Rady RTVS. A k tomuto, že k tomu kreovaniu - ide len o to, akým spôsobom budú volení, lebo rozumieme, BBC, ORF,

proste taký ten, tá výkladná skriňa demokracie, tam majú klub voliteľov, tam majú, proste sa snažia čo najviac vzdialiť orgány verejnoprávneho média od politického vplyvu. Ak bude, samozrejme, ten člen rady volený koalíciou v parlamente, viem si predstaviť, že, a viem, ako by to malo, ako by to mohlo fungovať, tam nie sú žiadne garancie, aby to naozaj boli ľudia, ktorí nebudú vstupovať zásadným spôsobom do ochrany verejnoprávneho priestoru.“

Moderátorka

„K rizikám, ktoré novela so sebou prináša, sa vyjadril aj bývalý riaditeľ Českej televízie Peter Dvořák.“

P. Dvořák, bývalý riaditeľ Českej televízie

„Tých vecí, ktoré v tom zákone sú a ktoré mi pripadajú, že sú vlastne proti princípom nezávislosti, je niekoľko. Myslím, že jedna, a tá je možno najzásadnejšia, je tá možnosť, že nová Rada bude mať možnosť odvolávať generálneho riaditeľa bez udania dôvodu. To je vec, ktorá vlastne toho generálneho riaditeľa dostáva pod ohromný tlak a vlastne nedovoľuje mu fungovať normálnym spôsobom. Druhá veľká vec ktorá sa tam vlastne objavuje, je závislosť tej Rady na nielen parlamente, ale zároveň aj na výkonnom orgáne politickej moci, a to je ministerstvo, ktoré vždycky má nejakú politickú agendu, a som presvedčený, že ľudia, ktorí budú priamo menovaní tým ministerstvom, môžu takú politickú agendu zdieľať. Tretiu vec, ktorú vnímame ako zložitú, je vznik tej tzv. Programovej rady, ktorá vlastne nielenže môže vstupovať do prípravy programu do budúcnosti, ale zároveň, a to je podľa mňa veľmi nebezpečné, žiadať od generálneho riaditeľa a následne od celej inštitúcie nápravu, prípadne zmenu, prípadne aj zrušenie niektorých programov. A to je vec, ktorá tú nezávislosť taktiež veľmi nabúrava.“

Moderátorka

„Tak teda toto kolo uzatvorí dáma. Pani Jaurová, vy ste ešte chceli mať postrehy k tomu, že ako sa po novom bude kreovať Rada a Programová rada. V čom vidíte rozpor s tým, čo je v Európe?“

Z. Jaurová

„Tak ja si myslím, ja hlavne nerozumiem tomu, prečo sa tieto dve Rady takto vytvárajú, hej? Lebo ja znovu zopakujem to, že nie je podstatné, ako sa tie Rady volajú, ale je podstatné, čo robia a podľa mňa my dnes máme tie Rady, ktoré plnia tie funkcie ktoré, o ktorých sa tu rozprávame. Môžeme sa baviť o tom, či ich plnia dobre, či by nemali mať viac kompetencií, to je opäť legitímna diskusia, či v tej podobe v akej dnes fungujú sú ešte relevantné k tomu, ako sa mení to mediálne prostredie, ale, bohužiaľ, ja naozaj nepoznám v celej Európe televíziu, ktorá by mala takto zafinancovanú Programovú radu s takto zafinancovanými kompetenciami a takýmto spôsobom kreovania. A ono to ten kontext je vždy dôležitý, lebo je vždy dôležitý súhrn všetkých týchto faktorov. Okrem toho je dôležitá aj celkové mediálne prostredie, a to, v akom politickom prostredí tie verejnoprávne médiá fungujú. Čiže, ja by som sa možno vrátila úplne na začiatok tejto diskusie, kde vlastne som položila otázku, na ktorú som nedostala odpoveď. Od začiatku, odkedy o tomto zákone hovoríme, že prečo bolo potrebné navrhnúť zákon o novej inštitúcii, prečo ministerstvo kultúry nešlo cestou novelizácie zákona o RTVS, kde sa dalo presne toto isté urobiť, aj aj dokonca aj názov sa dá zmeniť novelou, a prečo zvolilo legislatívnu stratégiu zriadenia novej inštitúcie, keď väčšina zákona je rovnaká ako doteraz, a keď na ňu prechádzajú všetok majetok, aj všetko vlastne to čo je z RTVS.“

Moderátorka

„Tak to je otázka pre pána predkladateľa. Nech sa páči, prečo? Pán Machala“

L. Machala

„No, v prvom rade my si plníme programové vyhlásenie vlády a ľudia, ktorí zvolili v septembrových voľbách súčasnú koalíciu neboli spokojní s tým, akým spôsobom funguje Rozhlas a televízia Slovensko. My, ktorí sa zaoberáme mediálnym priestorom viac ako tridsať rokov, tak vidíme, že Rozhlas a televízia Slovenska v tejto podobe v akej je, má vážne deficity nielen z hľadiska ekonomickej i ekonomických parametrov, ale najmä z hľadiska vysielania programov verejnej služby a jednoducho my si myslíme, že táto inštitúcia už nie je reformovateľná tak ako je nastavená a potrebuje absolútne nový reštart. To je celé.“

Moderátorka

„Pani Jaurová, uspokojilo vás toto vysvetlenie?“

Z. Jaurová

„Nie, pretože 90 % z toho zákona je rovnaké. A ako keby my vieme, samozrejme, odpoveď na túto otázku, lebo veľmi explicitne to povedal aj pán Danko, aj pani Šimkovičová, že jednoducho cieľom je

odvolať generálneho riaditeľa, respektíve dosiahnuť, aby už nebol ďalej generálnym riaditeľom, a aby sa ako keby zrušili aj tie orgány, ktoré tam dnes sú. Škoda, že ste to nenapísali do tej Dôvodovej správy, lebo to by bolo aspoň fér. Takto tá Dôvodová správa nedáva zmysel v kontexte toho legislatívneho zámeru, ktorý ste predložili. Bohužiaľ.“

Moderátorka

„Mimochodom, máte vyčíslené náklady na rebranding, to znamená, že aby bolo nové logo, všetky tie veci, ktoré súvisia s vizuálom, atď. Lebo to tam zatiaľ nie je uvedené.“

L. Machala

„No, ja si myslím, že náklady ktoré budú stáť nové logo a rebranding sú podstatne menšie ako boli škody napáchané na slovenskom národe počas štrnástich rokov za fungovania Rozhlasu a televízie Slovenska.“

L. Machaj

„Tak toto si naozaj vyprosím, toto už je na úrovni naozaj takého tvrdenia, že sa musím prudko ohradiť a musím prudko obhajovať našich zamestnancov, ktorí tieto vaše slová naozaj musia považovať za neprípustné, nehnevajte sa.“

Moderátorka

„A viete nejaké konkrétne argumenty povedať, pán Machaj?“

L. Machala

„Nemyslím si, že ich budú považovať za neprípustné, tiež som v tejto inštitúcii odrobil viac ako deväť rokov, takže nemyslím si, že by sa ich mali nejakým spôsobom dotknúť.“

Moderátorka

„Ale aká konkrétna škoda? A aby teda vedeli aj tí zamestnanci.“

L. Machala

„Škoda na tom, že Rozhlas a televízia Slovensko si neplní tie funkcie zo zákona, ktoré si má, tak, ako by si ich mala.“

Moderátorka

„Ale ktoré konkrétne?“

L. Machala

„No, tak predovšetkým je to to, že uprednostňujú sa veľmi často drahé predražené licencované programy namiesto toho, aby sa fungovalo na pôvodnej slovenskej tvorbe, množstvo programov sa zadáva do externého prostredia a v podstate interné prostredie sa rozvrátilo celého rozhlasu aj televízie, mnoho odborníkov odišlo do externého prostredia a už nie sú ochotní sa vrátiť pracovať pre slovenskú televíziu a rozhlas, pretože je výhodnejšie pre nich, že sú v externom prostredí. Tí ľudia, ktorí sú v internom prostredí, nie sú dostatočne ohodnotení, je tu manažment, ktorý má výrazne vyššie odmeny, ako by si zaslúžil, na úkor zamestnancov, ktorí tu pracujú za nie celkom adekvátne ohodnotenie. Takže je toho celkom viac.“

Moderátorka

O chvíľu musíme končiť, pán riaditeľ, prosím, reagujte.“

L. Machaj

„Ja toto považujem za úplne neprijateľné, my sme práve tento mesiac dostali naši zamestnanci, ja som podpísal teda kolektívnu zmluvu, kde dostali po prvý raz ohodnotenie také, že sa im dopláca inflácia za minulý rok, za môjho pôsobenia to môže tuná kolegyňa potvrdiť, ešte nikdy nebolo, že dvakrát bolo valorizované platy a o niekoľko sto euro boli títo ľudia lepšie ohodnotení. To, že podpísali ten ten ten list vyše tisíc ľudí, ktorí sú zamestnaní, svedčí o tom, že ako mám pocit, že ste otvorili Pandorinu skrinku, ktorá sa vám vráti. Toto, čo ste otvorili, je neprijateľné a ja musím povedať, že budem všetkými možnými spôsobmi bojovať za to, aby tento zákon nebol prijatý.“

Z. Jaurová

„Ja len doplním, že ja ako keby nerozumiem tomu, že ako tento návrh zákona napríklad zmení ten pomer medzi externým a interným prostredím vo výrobe, lebo to tam nikde nevidím.“

Moderátorka

„Áno, to je pravda. Ten zákon sa tomu nevenuje. Ale prosím, už musíme o chvíľu končiť, pán Michelko, vy ako predseda Výboru pre kultúru a médiá, prosím, povedzte ešte ďalšie úpravy tohto zákona si viete predstaviť? Okrem toho, že riaditeľa nebude možné odvolať bez udania dôvodu?“

L. Michelko

„Chcem povedať, že to začína začiatok legislatívneho procesu, teraz je MPKčko, teda medzirezortné pripomienkové konanie, a potom bude legislatívna rada, potom bude vláda, ktorá to ešte bude pripomienkovať, potom to ide do prvého čítania, keď prejde prvým čítaním, pôjde to do Výboru pre kultúru a médiá a potom ono ten legislatívny proces, môžem ubezpečiť, že nepôjde to v skrátrenom legislatívnom konaní, bude to na dvoch schôdzach, to znamená, definitívne sa príde až na júnovej schôdzi, tri mesiace sa o tom bude môcť diskutovať, ja predpokladám, že budú nejaké pozmeňujúce návrhy, bude trojmesačná diskusia o tom, už teraz je aj v obrovskej intenzite, to znamená, že, samozrejme, predpokladám, že nejaké zmeny môžu byť, jedna z nich napríklad je, tiež taká legislatívno-technická, že tam je tuším zmluva so štátom a keďže máme financovanie .... rozpočtu, tak to tiež asi bude treba.“

Moderátorka

„Áno, aby nebolo dvojaké financovanie, lebo to je v rozpore so zákonom.“

L. Michelko

„Ja od začiatku som dostal niekoľko hneď podnetov, to znamená, áno, začína sa legislatívny proces a nebude v žiadnom extrémne rýchlom režime.“

Moderátorka

„Len krátka otázka. Máte signál od koalíčných partnerov, že už teraz niečo chcú zmeniť, a že to neprijímajú takto, ako to je?“

L. Michelko

„Všetci, myslím pán Drucker povedal, že to začne sledovať, pokiaľ mám informácie z vlády bolo tak, že teda sa bude o tom rokovať v štandardnom legislatívnom režime, to znamená na dvoch schôdzach a ...“

Z. Jaurová

„A už teraz to nie je pravda, lebo ste to dali do skráteneho mpk.“

L. Michelko

„To je len jedna zložka legislatívneho procesu....“

Z. Jaurová

„Ale je to dôležitá zložka, viete. Prečo, aká je legislatívna núdza, že to bolo na osem dní v MPK? Povedzte mi?“

Moderátorka

„Tak toto, žiaľ, už naozaj nemôžeme rozdiskutovávať. Pán riaditeľ, slovo na záver, naozaj, žiaľ, musíme končiť, možno sa tu stretneme v podobnej zostave čoskoro, ale. Veríte, že RTVS si zachová svoju slobodu a nezávislosť?“

Ľ. Machaj

„No, pokiaľ ja budem mať možnosť, pokiaľ sa nestane to, čo tento zákon predpokladá, tak budem slobodu, demokraciu a všetky princípy verejnoprávnosti obhajovať aj s celým mojím tímom a nesúhlasím s tými rečami, ktoré tu boli povedané.“

Moderátorka

„Tak teda ďakujem pánovi generálnemu riaditeľovi RTVS Ľubošovi Machajovi.“

Ľ. Machaj

„Aj ja ďakujem.“

Moderátorka

„Rovnako podpredsedníčke výboru pre kultúru a médiá pani Zore Jaurovej.“

Z. Jaurová

„Ďakujem za pozvanie.“

Moderátorka

„Podpredsedovi výboru pánovi Romanovi Michelkovi za SNS.“

R. Michelko

„Ďakujem za pozvanie.“

Moderátorka

„A predkladateľovi spomínaného návrhu ministerstva kultúry, generálnemu tajomníkovi služobného úradu ministerstva pánovi Lukášovi Machalovi.“

L. Machala

„Ďakujem za pozvanie.

Moderátorka

„Ešte pekný deň dáma a páni, ďakujeme pekne za pozornosť aj našim poslucháčom a divákom spravodajskej dvadsať štvorky a želáme ešte príjemný večer. Dovidenia.“